

## **Aanbestedingsleidraad**

ten behoeve van de  
Europees openbare aanbesteding  
met betrekking tot

# **Kwantitatieve effecten van stikstof verwijderende maatregelen**

**UPN-2026-025-BE**

**TenderNed kenmerk: TN 589611**



Versie : Definitief  
Datum : 19 juni 2026

© Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren. Gehele of gedeeltelijke overneming, reproductie of openbaarmaking van de Aanbestedingsstukken, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande Schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende is verboden, behoudens de beperkingen bij de wet gesteld. Het verbod betreft ook gehele of gedeeltelijke bewerking

## INHOUDSOPGAVE

<b>HOOFDSTUK 1</b>	<b>DE AANBESTEDING IN VOGELVLUCHT.....6</b>
1.1	Inleiding .....6
1.2	Keuze aanbestedingsprocedure .....6
1.3	Digitaal aanbesteden via TenderNed.....6
1.4	Contact tijdens de aanbestedingsprocedure .....7
1.5	Leeswijzer .....7
<b>HOOFDSTUK 2</b>	<b>OVER DE OPDRACHT.....9</b>
2.1	De Opdrachtgever .....9
2.2	Aanleiding voor de aanbesteding .....9
2.3	Doelstelling van de aanbesteding.....9
2.4	Samenvoegen van Opdrachten en verdeling in percelen ..... 10
2.5	Aard van de Opdracht ..... 10
2.5.1	Probleemstelling onderzoek ..... 10
2.5.2	Beleidscontext ..... 11
2.5.3	Wetenschappelijke achtergrond..... 11
2.5.4	Doel van het onderzoek ..... 12
2.5.5	Kennisvragen..... 12
2.5.6	Aard van het onderzoek ..... 12
2.5.7	Gewenste eindproducten ..... 13
2.5.8	Indicatie planning en oplevering (tussen)producten en 13
eindrapportage	Literatuurlijst..... 14
2.5.9	Omvang van de Opdracht ..... 15
2.6	Vorm en duur Overeenkomst ..... 15
2.7	<b>PROCEDURELE ASPECTEN EN VOORSCHRIFTEN .....16</b>
<b>HOOFDSTUK 3</b>	<b>Algemene voorschriften voor de aanbesteding ..... 16</b>
3.1	Communicatie, vertrouwelijkheid van gegevens en publiciteit ... 16
3.2	Voorschriften voor het stellen van vragen ..... 17
3.3	Het stellen van individuele vragen ..... 17
3.3.1	Klachtenregeling ..... 18
3.3.2	Voorschriften voor het indienen van een Inschrijving ..... 18
3.4	Inschrijven als Samenwerkingsverband (combinatie) ..... 20
3.4.1	Het doen van een beroep op een Derde ..... 21
3.4.2	Inschrijven met meerdere Ondernemers vanuit een holding..... 23
3.4.3	Opmaak en indeling van de Inschrijving..... 23
3.4.4	Openingsprocedure..... 23
3.5	Gunningsbeslissing, Overeenkomst en rechtsbescherming ..... 23
3.6	Russische betrokkenheid uitvoering contract ..... 24
3.7	<b>TOETSING VAN DE INSCHRIJVING.....27</b>
<b>HOOFDSTUK 4</b>	<b>Stap 1: Toetsen of is voldaan aan de aanbestedingsvoorschriften</b> 27
4.1	Stap 2: Toetsen of geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn 27
4.2	Stap 3: Toetsen of aan de geschiktheidseisen is voldaan ..... 28
4.3	Financiële en economische draagkracht ..... 29
4.3.1	Technische bekwaamheid ..... 29
4.3.2	Beroepsbevoegdheid..... 30
4.3.3	<b>BPKV: BEOORDELING VAN DE INSCHRIJVINGEN .....31</b>
<b>HOOFDSTUK 5</b>	<b>Gunningscriterium ..... 31</b>
5.1	Beoordelingsprocedure..... 31
5.2	Subgunningscriterium Kwaliteit ..... 32
5.3	Onderdeel A. Kwaliteit onderzoeksstrategie ..... 33
5.3.1	Onderdeel B. Kwaliteit uitvoeringsplan ..... 34
5.3.2	Onderdeel C. Kwaliteit team ..... 36
5.3.3	Subgunningscriterium Prijs ..... 36
5.4	<b>CHECKLIST .....38</b>

## **DEFINITIES**

In deze Aanbestedingsleidraad wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Ook worden afkortingen gebruikt. Aan deze begrippen en afkortingen komt onderstaande betekenis toe.

### **Aanbestedende dienst**

De Vereniging van Bos- en natuurterreineigenaren, ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 27261712, (hierna ook genoemd: VBNE).

### **Aanbestedingsleidraad**

Het voorliggende Aanbestedingsstuk waarmee Ondernemers die aan de minimumeisen voldoen worden uitgenodigd een Inschrijving in te dienen.

### **Aanbestedingsstukken**

Alle stukken die door de Aanbestedende dienst zijn opgesteld of vermeld ter omschrijving of bepaling van onderdelen van de aanbesteding of de procedure. Dit betreft niet-uitsluitend deze Aanbestedingsleidraad, de Bijlagen en de Nota('s) van inlichtingen.

### **Algemene Voorwaarden**

Algemene Voorwaarden VBNE 2025.

### **BPKV**

Beste prijs-kwaliteitverhouding

### **Bijlagen**

Aanhangsels behorende bij deze Aanbestedingsleidraad.

### **Derde**

Ondernemer waarop Inschrijver een beroep doet om aan de geschiktheidseisen te voldoen en/of voor de uitvoering van de Opdracht.

### **Gunningsbeslissing**

De keuze van de Aanbestedende dienst voor de Inschrijver(s) met wie hij de Overeenkomst waarop deze procedure betrekking heeft wil sluiten, waaronder mede wordt verstaan de keuze om geen Overeenkomst te sluiten.

### **Inschrijver**

Ondernemer die een Inschrijving heeft ingediend, zelfstandig, als hoofdaannemer of in een Samenwerkingsverband (combinatie).

### **Inschrijving**

Offerte uitgebracht door Inschrijver binnen de kaders van deze aanbesteding.

### **Nota van Inlichtingen**

Schriftelijke reactie van de Aanbestedende dienst op door Ondernemers tijdig en op de juiste wijze naar aanleiding van de Aanbestedingsstukken gestelde vragen. De Nota van Inlichtingen kan ook mededelingen en kleine wijzigingen bevatten vanuit de Aanbestedende dienst. Indien sprake is van de beantwoording van vragen in een elektronisch systeem, dan dient elke afzonderlijke beantwoording begrepen te worden als Nota van inlichtingen.

### **Ondernemer**

Een aannemer, leverancier of dienstverlener.

**Opdracht**

De leveringen en of diensten die door de winnende Inschrijver(s) conform de Overeenkomst uitgevoerd worden. De Opdracht is toegelicht in Hoofdstuk 2 van de Aanbestedingsleidraad en bijbehorende Bijlagen.

**Opdrachtgever**

De Aanbestedende dienst zal ten tijde van de uitvoering van de Overeenkomst als Opdrachtgever optreden.

**Opdrachtnemer**

De Inschrijver met wie Opdrachtgever de Overeenkomst heeft gesloten.

**Overeenkomst**

De wederkerige raamovereenkomst, dienstverleningsovereenkomst en/of overeenkomst tot leveringen op basis waarvan de Opdracht wordt uitgevoerd en op de totstandkoming waarvan deze aanbestedingsprocedure ziet.

**Samenwerkingsverband (combinatie)**

Een combinatie van Ondernemers in de hoedanigheid van Inschrijver welke afzonderlijk hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de Inschrijving en de uitvoering van de Opdracht.

**Schriftelijk(e)**

Elk uit woorden of cijfers bestaand geheel dat kan worden gelezen, gereproduceerd en vervolgens medegedeeld, daaronder begrepen met elektronische middelen overgebrachte of opgeslagen informatie.

**TenderNed**

Het elektronische systeem voor aanbestedingen als bedoeld in artikel 4.13 van de Aanbestedingswet 2012. Zie [www.TenderNed.nl](http://www.TenderNed.nl)

**VBNE**

De VBNE is een samenwerkingsverband van bos- en natuurterreineigenaren. De samenwerking binnen de VBNE is gericht op het gebied van de professionele bedrijfsvoering van het bos- en natuurbeheer. Alle activiteiten die binnen, door, via en met de vereniging worden aangegaan zijn hierop gericht. De vereniging is daarmee een vorm van structurele samenwerking tussen partijen die betrokken zijn bij de professionele bedrijfsvoering en vormt daarmee een breed gedragen basis voor verdere samenwerking. Bij een professionele bedrijfsvoering van het bos- en natuurbeheer hoort kennisontwikkeling.

## **Hoofdstuk 1 De aanbesteding in vogelvlucht**

### **1.1 Inleiding**

Voor u ligt de Aanbestedingsleidraad behorende bij de Europees openbare aanbesteding voor het sluiten van een Overeenkomst met één Opdrachtnemer.

In deze Aanbestedingsleidraad en bijbehorende Bijlagen worden de Opdracht, de aanbestedingsprocedure de eisen waaraan Inschrijvers en hun Inschrijvingen moeten voldoen en de wijze waarop de economisch meest voordelige Inschrijving wordt gekozen toegelicht.

### **1.2 Keuze aanbestedingsprocedure**

Op deze aanbesteding is de Aanbestedingswet 2012 van toepassing. Omdat de zogenaamde Europese drempelbedragen voor decentrale overheden en leveringen en diensten (€ 216.000 excl. btw) wel wordt overschreden is er gekozen voor een Europese procedure. Daarbij bestaat in beginsel de keuze tussen twee procedures: een openbare of een zogenaamde niet-openbare procedure.

Gekozen is om deze Opdracht Europees aan te besteden via een zogenaamde openbare aanbestedingsprocedure. Deze keuze is hoofdzakelijk gebaseerd op:

- omvang van de opdracht
- transactiekosten voor de Aanbestedende dienst en de Inschrijvers
- aantal potentiële Inschrijvers
- gewenst eindresultaat
- complexiteit van de opdracht
- type van de opdracht en het karakter van de markt

### **1.3 Digitaal aanbesteden via TenderNed**

De gehele aanbesteding verloopt digitaal via TenderNed. Dit betekent onder meer dat:

- a) Alle Aanbestedingsstukken kosteloos en digitaal ter beschikking worden gesteld via TenderNed.
- b) Het stellen van vragen plaatsvindt via de vraag- en antwoordfunctie van TenderNed conform de in deze Aanbestedingsleidraad opgenomen planning en voorschriften.
- c) Inschrijvingen digitaal dienen te worden ingediend conform de in deze Aanbestedingsleidraad opgenomen planning en voorschriften.
- d) Ook alle verdere correspondentie vindt in beginsel plaats via de berichtenmodule van TenderNed.

#### **Hierbij enkele tips met betrekking tot het gebruik van TenderNed:**

- ✓ Om gebruik te kunnen maken van de functionaliteit van TenderNed is het noodzakelijk dat de onderneming juist geregistreerd is en binnen de organisatie-account voldoende personen een passend autorisatieniveau wordt toegekend, ook met het oog op vakantieperiodes, ziekte et cetera. Indien sprake is van een samenwerkingsverband is het raadzaam dat alle deelnemers hierin afzonderlijk geregistreerd zijn.
- ✓ Gebruikers van Nederlandse ondernemingen kunnen alleen inloggen op TenderNed via eHerkenning. Zonder eHerkenning kunnen Ondernemers niet deelnemen aan deze aanbesteding. Schaf daarom tijdig een persoonsgebonden eHerkenningmiddel met minimaal betrouwbaarheidsniveau 2 aan en koppel dit aan het TenderNed-account.

- ✓ Alleen als een Ondernemer in TenderNed op de groene knop "Houd mij op de hoogte van deze aanbesteding" heeft gedrukt, ontvangt deze bepaalde automatische berichten die bijvoorbeeld attenderen op het feit dat Aanbestedingsstukken zijn toegevoegd door de Aanbestedende dienst. Het sec downloaden van de Aanbestedingsstukken is hiervoor dus niet voldoende.
- ✓ Mede vanwege de beperkte bereikbaarheid van de helpdesk (tijdens kantooruren) wordt Ondernemers aangeraden tijdig te beginnen met de benodigde acties in TenderNed, in het bijzonder het stellen van vragen en het indienen van de Inschrijving.
- ✓ Ten tijde van het indienen van een Inschrijving dienen Ondernemers rekening te houden met het volgende: indien wordt gevraagd documenten te uploaden dienen deze geüpload te worden op de daarvoor bestemde plaats in TenderNed.
- ✓ Het beantwoorden van vragen en uploaden van documenten in TenderNed staat niet gelijk aan het indienen van een Inschrijving. Dit vereist een separate handeling die bevestigd wordt met een SMS-code.

Via [www.TenderNed.nl/voor-ondernemingen/ondersteuning](http://www.TenderNed.nl/voor-ondernemingen/ondersteuning) zijn tal van kennisbronnen te raadplegen. Indien Ondernemers technische problemen ervaren of vragen hebben over de werking van TenderNed, dan dient contact opgenomen te worden met de servicedesk van TenderNed zelf en niet met de Aanbestedende dienst. De servicedesk is bereikbaar op werkdagen van 08.30 tot 17.00 uur via 0800-TenderNed (0800-8363376) of [servicedesk@TenderNed.nl](mailto:servicedesk@TenderNed.nl).

#### 1.4 Contact tijdens de aanbestedingsprocedure

Tot op het moment van de definitieve gunning is mevrouw Zahra Smit, inkoopadviseur bij Roger, het enige aanspreekpunt voor Ondernemers inzake deze aanbestedingsprocedure. Alle correspondentie vindt in beginsel dus plaats via TenderNed. Mocht dit om technische redenen niet mogelijk of contact anderszins daadwerkelijk noodzakelijk zijn, dan kunnen Ondernemers contact opnemen via [zahra@weareroger.com](mailto:zahra@weareroger.com).

#### Planning

Binnen een aanbestedingsprocedure dienen Ondernemers op verschillende momenten tijdig acties te nemen. De Aanbestedende dienst streeft ernaar de volgende planning te realiseren. Zonder expliciet tegenbericht, in de vorm van een Nota van inlichtingen, dienen Ondernemers ervan hiervan uit te gaan.

Activiteit	Datum	Tijd (CET)
Publiceren aankondiging op TenderNed	19 juni 2026	
Uiterste datum voor het stellen van vragen	16 juli 2026	<b>17:00 uur</b>
Publicatie Nota van inlichtingen	23 juli 2026	
<b>Sluiting termijn voor het indienen van een Inschrijving</b>	<b>15 september 2026</b>	<b>10:00 uur</b>
Verificatiegesprek (optioneel)	N.T.B.	
Mededeling Gunningsbeslissing, start bezwaartermijn	26 oktober 2026	
Definitieve gunning	17 november 2026	
<b>Ingangsdatum Overeenkomst</b>	<b>Z.S.M.</b>	

#### 1.5 Leeswijzer

Het vervolg van deze Aanbestedingsleidraad bestaat uit vier hoofdstukken, een checklist en verschillende Bijlagen:

- Hoofdstuk 2 gaat in op het doel van de aanbesteding en de aard, omvang en duur van de Opdracht en de context waarbinnen deze plaats vindt.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de aanbestedingsvoorschriften en het procedureverloop.
- Hoofdstuk 4 beschrijft de minimumeisen waaraan Ondernemers moeten voldoen om een Inschrijving in te kunnen dienen in termen van uitsluitingsgronden, financieel-economische draagkracht, technische en beroepsbekwaamheid en beroepsbevoegdheid.
- Hoofdstuk 5 beschrijft de eisen waaraan de Inschrijving moet voldoen, de gunningscriteria en wijze waarop de Inschrijvingen worden beoordeeld.
- Checklist: geeft alle documenten beknopt weer die bij de Inschrijving moeten worden overlegd.

De volgende Bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van deze Aanbestedingsleidraad:

- Bijlage 1 Algemene Voorwaarden VBNE 2025
- Bijlage 2 Format Prijzenblad
- Bijlage 3 (concept)overeenkomst
- Bijlage 4 Verklaring in het kader van Russische betrokkenheid bij uitvoering overeenkomst
- Bijlage 5 Model referentieopdrachten
- Bijlage 6 Uniform Europees Aanbestedingsdocument

## **Hoofdstuk 2 Over de Opdracht**

Dit hoofdstuk omschrijft de Opdracht, de achtergrond van de aanbesteding, de doelstellingen die de Aanbestedende dienst nastreeft, de aard en omvang van de werkzaamheden en de belangrijkste kenmerken van de Overeenkomst op basis waarvan de Opdracht zal worden uitgevoerd.

### **OBN**

Deze onderzoeksopdracht vindt plaats in het kader van OBN Natuurkennis. OBN Natuurkennis wordt gefinancierd door de twaalf provincies via BIJ12 en het ministerie van LVVN. OBN Natuurkennis heeft als doel de ontwikkeling, ontsluiting, verspreiding en benutting van kennis over natuurherstel en -beheer in de breedste zin ten behoeve van Natura 2000, leefgebiedenbenadering, ontwikkeling van nieuwe natuur (het Nationaal Natuurnetwerk) en het cultuurlandschap.

Onderhavige onderzoeksopdracht komt voort uit een aanvullende financiering van het ministerie van LVVN. VBNE is de opdrachtgever. De inhoudelijke begeleiding en beoordeling van de onderzoeken gebeurt door OBN Natuurkennis.

### **2.1 De Opdrachtgever**

De VBNE is een vereniging van, voor en door bos- en natuureigenaren. Het VBNE-bestuur stelt de visie, strategie en het werkplan van de VBNE vast. De VBNE wordt geleid door de directeur, die ook leidinggeeft aan de medewerkers van het VBNE-bureau. Het VBNE-team van het bureau coördineert de gezamenlijke projecten en activiteiten in samenwerking met deskundigen vanuit de ledenorganisaties.

Het bestuur van de VBNE bestaat uit vertegenwoordigers uit de directies en besturen van de zes leden. Het bestuur wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. De taken van het bestuur zijn onder andere het ontwikkelen van de visie en strategie van de VBNE en het vaststellen van het werkplan met begroting.

### **2.2 Aanleiding voor de aanbesteding**

Deze onderzoeksopdracht vindt plaats in het kader van OBN Natuurkennis.

De begeleiding van het onderzoek wordt na opdrachtverlening uitgevoerd door het Deskundigenteam Beekdallandschap. OBN Natuurkennis wordt gecoördineerd door de VBNE: het samenwerkingsverband van bos- en natuurterreineigenaren dat is gericht op de professionele bedrijfsvoering van het bos- en natuurbeheer. Bij een professionele bedrijfsvoering van het bos- en natuurbeheer hoort kennisontwikkeling.

### **2.3 Doelstelling van de aanbesteding**

OBN Natuurkennis heeft als doel de ontwikkeling, ontsluiting, verspreiding en benutting van kennis over natuurherstel en -beheer in de breedste zin ten behoeve van Natura 2000, PAS, leefgebieden-benadering, ontwikkeling van nieuwe natuur (het Nationaal Natuurnetwerk) en het cultuurlandschap.

De werkgebieden van het kennisnetwerk kunnen als volgt worden beschreven:

- Inrichting van nieuw verworven (landbouw)gronden (voorheen de EHS, nu het Nationaal Natuurnetwerk) naar bepaald (SNL-)natuurtypen; het kan hier gaan om enclaves, om verbindingen, bufferzones en dergelijke; het betreft inrichting, het ontwikkelingsbeheer en het instandhoudingsbeheer;

- Bij Natura 2000 gaat het vooral over beheer en ontwikkeling gericht op realiseren van de (internationale) instandhoudingsdoelen en de daarvoor op te stellen herstelstrategieën, maatregelen-pakketten en beheerplannen;
- Meer specifiek gaat het om de mitigatie van de effecten van stikstofdepositie door herstelmaatregelen zoals hydrologisch herstel of wegnemen van overtollige stikstof;
- Het soortenbeleid richt zich op behoud of herstel van populaties van bedreigde en beschermde soorten en (waar nodig) bestrijding van invasieve exoten, hetzij door specifieke maatregelen, hetzij door inrichting en herstel van natuurgebieden. De te nemen maatregelen en de inpassing daarvan in het ecosysteembeheer is onderwerp in het nieuwe Kennisnetwerk;
- Ontwikkeling en beheer van het cultuurlandschap betreft in belangrijke mate de effectiviteit van het particulier landschaps-, landgoed- en bosbeheer en van het agrarisch natuurbeheer.

De aard van het onderzoek dat door het OBN Natuurkennis wordt uitgevoerd, kenmerkt zich door probleemgestuurd, veelal langjarig en experimenteel onderzoek op veldschaal, gericht op de ontwikkeling en toetsing van innovatieve en praktijkgerichte maatregelen voor het herstel en beheer van natuurkwaliteit.

Deze doelstellingen zijn vertaald naar de afbakening van de Opdracht, de eisen die aan de uitvoering ervan gesteld worden, de eisen die aan Ondernemers worden gesteld om voor de Opdracht in aanmerking te komen en de wijze waarop de economisch meest voordelige Inschrijving wordt geselecteerd.

#### 2.4 **Samenvoegen van Opdrachten en verdeling in percelen**

Naar het oordeel van de Aanbestedende dienst is bij deze Opdracht geen sprake van het samenvoegen van Opdrachten.

Binnen de Opdracht is geen onderscheid gemaakt in percelen.

De stappen die uitgevoerd dienen te worden in deze opdracht zijn nauw aan elkaar verbonden. Opdeling hiervan is inefficiënt en levert risico's op voor de kwaliteit van het eindresultaat, waardoor de opdracht niet opgedeeld is in percelen. De gehele opdracht dient door dezelfde specialisten uitgevoerd te worden.

#### 2.5 **Aard van de Opdracht**

##### 2.5.1 *Probleemstelling onderzoek*

Mitigerende maatregelen in natuurgebieden tegen de negatieve effecten van stikstofdepositie op habitats en fauna vormen een belangrijke strategie in het Nederlandse natuurbeleid om achteruitgang van habitats en soorten tegen te gaan in de periode dat de stikstofdepositie nog te hoog is.

In de herstelstrategieën uit 2011 is een aanzienlijk deel van de mogelijke maatregelen niet bewezen met onderzoek en is de status 'vuistregel' of 'hypothese' toegekend (Jansen ea, 2002, tabel 3.1, zie onderstaande tabel 1). Hoewel maatregelen veelvuldig worden toegepast, ontbreekt het meestal aan een *evidence based* en kwantitatieve onderbouwing van de mate waarin maatregelen tot herstel van standplaatscondities leiden en in hoeverre ze tot lagere beschikbaarheid van stikstof en andere nutriënten leiden. Een zeer beperkt aandeel van de maatregelen is op basis van onderzoek geëvalueerd op de invloed op de stikstofkringloop. Veelal betreft dat onderzoek aan droge, zure habitats en nauwelijks aan natte, relatief basenrijke beekdalhabitats (Van den Burg ea 2021).

Bovendien is de wetenschappelijke kennis over herstel van ecosystemen na een langdurig hoge N-depositie rudimentair en vinden in Nederland herstelmaatregelen vaak plaats bij een depositieniveau boven de kritische depositiewaarden. Ook is vaak onbekend hoe vaak deze maatregelen toegepast moeten worden, is de effectiviteit op langere termijn (bij een te hoge N-depositie) onbekend en zijn negatieve neveneffecten op het ecosysteem vaak onvoldoende

in beeld. Voor maatregelen waarbij een groot deel van de stikstofvoorraad in de bodem wordt verwijderd ontbreekt voor vele habitats een overzicht van effecten hiervan op de stofbalansen (voorraden en fluxen), de duurzaamheid van ecologisch herstel en de successie van bodemgemeenschappen na uitvoering van de maatregelen ontstaat. Verder is voor veel habitats geen goede analyse beschikbaar van de balans tussen de negatieve effecten van een te hoge N-depositie enerzijds en de negatieve bijeffecten van stikstof-verwijderende maatregelen op vegetatie en fauna anderzijds.

Tabel 1: overzicht van de status van maatregelen in de status van maatregelen in habitats waarop het onderzoeksvorstel focust op in de habitattherstelstrategieën (Jansen et al, 2002, tabel 3.1).

Betekenis codes: B = bewezen; V = vuistregel; H = hypothese, NA = geen richtlijn, \* = hier bedoeld als in de omgeving.

Habitattype	plaggen	ontgronden	(extra) maaien	opslag verwijderen
<b>H6410 Blauwgraslanden</b>	H	B	V	B*
<b>H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)</b>	B/H	NA	B	B
<b>H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)</b>	V	NA	BH	B
<b>H7230 Kalkmoerassen</b>	H	NA	H	H

#### 2.5.2 *Beleidscontext*

Het uitgangspunt van de mitigerende maatregelen is om de standplaatscondities van habitats en leefgebieden te herstellen. Voor habitats zijn op basis van review van onderzoek en expertkennis herstelstrategieën opgesteld (2011) die momenteel in revisie zijn. Dit onderzoek richt zich specifiek op de invloed van maatregelen op de stikstofkringloop en de doorwerking daarvan op ecologisch herstel van natte, laagproductieve, basenminnende habitats met korte vegetatie.

Door kennis hierover bijeen te brengen kunnen richtlijnen voor herstelstrategieën voor stikstofgevoelige habitattypen worden aangescherpt. Het onderzoek is daarmee direct relevant voor natuurbeheerders die deze herstelmaatregelen financieren en opnemen in Natura 2000 beheerplannen. De focus ligt hierbij op de habitats H6410 (blauwgraslanden), H7140 (overgangs- en trilvenen) en H7230 (kalkmoerassen). De resultaten moeten bijdragen aan de onderbouwing van besluitvorming rondom stikstofmitigatie binnen de landelijke herstelstrategieën.

#### 2.5.3 *Wetenschappelijke achtergrond*

Natte ecosystemen accumuleren organisch-stof en daardoor ook stikstof. De aanvoer van stikstof vindt plaats door atmosferische depositie en ook aanvoer van water (Koerselman 1990). Door denitrificatie accumuleert niet alle aangevoerde stikstof. Of meer stikstof-input de opbouw van organisch-stof stimuleert is de vraag omdat stikstofrijke biomassa ook beter afbreekt (Scheffer ea 2001). Natte ecosystemen accumuleren dus niet noodzakelijkerwijs alle stikstofdepositie en verschillen daarmee van droge zure ecosystemen die dat wel langdurig doen (Van Den Burg ea 2021).

In natte ecosystemen beïnvloedt echter verhoogde stikstofdepositie de kringloop van koolstof en stikstof. Mossen hebben bijvoorbeeld bij hogere depositie een hoger N-totaal-gehalte (Harmens ea 2011). In natte habitats zijn de combinaties van verdroging, eutrofiering en verzuring de oorzaak voor degradatie. Voor habitattherstel is daarom vaak een combinatie van maatregelen noodzakelijk. Voor effectiviteit van maatregelen voor vernatting en plaggen

bestaat veel bewijs voor succes maar ook voor falen (Klimkowska ea 2007). Plaggen werkt vooral positief bij vernatting (Jansen ea 2020) en bevordert in beekdalen het herstel van laagproductieve basenminnende kleine zeggenvegetatie (Emsens et al. 2015). Plaggen kan wel veel stikstof verwijderen, maar de vraag is of bodemontwikkeling bij hoge stikstofdepositie leidt tot duurzaam herstel. Er is onderzoek verricht aan diversiteit kleine fauna in beekdaltrilvenen in relatie tot maai-beheer in regio's met zowel veel als weinig N-depositie (Aggenbach et al. 2014).

Omdat organisch stof in de bodem vooral door wortels en mossen wordt gevormd (Jaszczuk ea 2024) kan maaien de stikstofaanvoer nauwelijks mitigeren. Het onderzoek dient bij te dragen aan de kennis over de invloed van mitigerende maatregelen op de vastlegging van organisch-gebonden stikstof, mineralisatie, denitrificatie, nitrificatie in de bodem en afvoer van stikstof met het verwijderen van biomassa. Daarbij is het ook relevant om onderscheid te maken in jonge stadia met weinig organisch stof en oudere stadia met veel organisch stof in de bodemoplaag. Ook hieraan is op onderdelen het nodige onderzoek verricht dat met een review bijeengebracht kan worden.

#### 2.5.4 *Doel van het onderzoek*

Het doel van dit onderzoek is om kennis te ontwikkelen waarmee de effectiviteit van stikstofverwijderende maatregelen in specifieke natte habitats kwantitatief onderbouwd kan worden. Het onderzoek richt zich specifiek op de invloed van maatregelen op de stikstofkringloop en de doorwerking daarvan op ecologisch herstel. Door kennis hierover bijeen te brengen kunnen richtlijnen voor herstelstrategieën voor stikstofgevoelige habitattypen worden aangescherpt.

De resultaten van het onderzoek moeten leiden tot:

- Kennisoverzicht over de kwantitatieve effecten van stikstofverwijderende maatregelen in de onderzochte habitats.
- Het aanscherpen van de richtlijnen voor het toepassen van deze maatregelen in de herstelstrategieën voor stikstofgevoelige habitattypen.
- Aanbevelingen voor onderzoek om kennislacunes in te vullen.
- Aanbevelingen voor beleid hoe effectief stikstofgevoelige habitats kunnen worden hersteld.
- Het onderzoek sluit af met een rapport met bovengenoemde onderdelen

#### 2.5.5 *Kennisvragen*

Hoofdvraag: Onder welke condities leiden N-verwijderende maatregelen tot een gunstige nutriëntenhuishouding en biotisch herstel van natte, laagproductieve, basenminnende habitats met korte vegetatie? Het onderzoek richt zich op de habitats H6410, H7140 en H7230.

#### Deelvragen:

- Wat is het kwantitatieve effect van maatregelen op de nutriëntenhuishouding en specifiek de N-kringloop, vegetatie en kleine fauna van habitats. Voor welke aspecten ontbreekt die kennis?
- In hoeverre is dat effect afhankelijk van de hoogte van de (cumulatieve) stikstofdepositie in de periode na het nemen van de maatregelen?
- Is er een bovengrens voor stikstofdepositie voor de effectiviteit van maatregelen?

#### 2.5.6 *Aard van het onderzoek*

Dit onderzoek richt zich specifiek op de invloed van maatregelen op de stikstofkringloop en de doorwerking daarvan op ecologisch herstel van natte, laagproductieve, basenminnende habitats met korte vegetatie. Ten einde de onderzoeksinspanning een duidelijke focus te geven is het beperkt tot terrestrische, waterafhankelijke, laagproductieve habitats met een korte vegetatie (H6410 blauwgraslanden, H7140 Overgangs- en trilvenen, H7230 kalkmoerassen) in de OBN-landschapstypen beekdalen, hogere zandgronden en laagveen&zeeklei. Het onderzoek aan deze habitats zal ook relevante kennis opleveren voor

relatief basenrijke natte habitats die op organisch-stofarme bodem kunnen ontstaan en van nature organisch-stof accumuleren. Wat betreft ecosysteemcomponenten hebben bodem, vaatplanten, mossen en enkele relevante taxonomische groepen voor bodem- en bovengrondse fauna prioriteit.

#### Methode

De meest geschikte is een combinatie van (een deel) van onderstaande methoden:

1. Literatuuronderzoek op basis van internationale wetenschappelijke en grijze literatuur (vraag 1 t/m 3).
2. Meta-analyse van bestaande data (vraag 1 t/m 3).
3. Mesocosmos- en incubatie-experimenten met als doel meer inzicht te krijgen op de gecombineerde invloed van maatregelen en actuele stikstofdepositie op de stikstofkringloop (vraag 1 t/m 3).
4. Veldonderzoek in diverse gebieden waar maatregelen zijn uitgevoerd en waarvan de actuele stikstofdepositie varieert van laag tot boven de kritische depositiewaarden (vraag 1 t/m 5).
5. Uitkomsten vertalen naar een voorlopig afwegingskader voor beheerders en beleidsmakers inclusief de duiding van kennislacunes.

Het is aan de aanbieder om onderbouwde selectie van methoden 1 t/m 4 voor te stellen. Onderdeel 5 is vereist. Het onderzoek volgt een gefaseerde aanpak. Eerst worden onderdeel 1 en 2 uitgevoerd en op basis daarvan dienen onderdeel 3 en/of 4 te worden uitgewerkt. Op voorhand is niet duidelijk in hoeverre relevant bestaand onderzoek beschikbaar is. De indieners geven aan hoe ze met die onzekerheid omgaan. Afhankelijk van de uitkomsten van deze fase worden de onderdelen 3 en 4 uitgewerkt. Onderdeel 4 vergt veldonderzoek in zowel Nederland als buitenlandse gebieden met een lage stikstofdepositie. Veldexperimenten worden niet gevraagd omdat hiervoor de looptijd van het onderzoek te kort is. Een belangrijk aspect in de onderzoeks aanpak is de omgang met de complexiteit van factoren (depositie, verdroging/vernatting, grondwater- en oppervlaktewatertoevoer) die doorwerken op biochemische condities en daarmee ook de stikstofhuishouding.

#### 2.5.7 *Gewenste eindproducten*

Het onderzoek resulteert in een eindrapport en één of meerdere tussenrapportages. Alle rapportages worden opgesteld in het Nederlands.

Na afronding van het literatuuronderzoek wordt een tussenrapportage opgeleverd en vindt een workshop of veldwerkplaats plaats met beheerders en onderzoekers. Na afronding van de mesocosmos-experimenten en het veldonderzoek wordt een eindrapport opgeleverd en vindt een workshop plaats met beheerders, onderzoekers en beleidsmakers.

De resultaten omvatten tevens een voorlopig afwegingskader voor beheerders en beleidsmakers, inclusief een duiding van de geconstateerde kennislacunes. De resultaten worden gedeeld met bovengenoemde doelgroepen en een breder publiek door middel van een artikel in een Nederlandstalig vakblad.

#### 2.5.8 *Indicatie planning en oplevering (tussen)producten en eindrapportage*

Voor het veldonderzoek is minimaal één en bij voorkeur twee groeiseizoenen nodig. Het onderzoek en alle rapportages dienen op 31 december 2029 te zijn opgeleverd bij de opdrachtgever.

#### *Communicatie*

Het staat de inschrijver vrij om in de aanbidding met voorstellen te komen voor (tussentijdse) communicatie-activiteiten. Dat hoeft niet alleen te gaan om communicatie na afloop van het project maar eventueel ook tijdens het project:

- Na uitvoering van de onderdelen literatuuronderzoek door middel van een tussenrapport en workshop of veldwerkplaats met beheerders en onderzoekers.
- Na uitvoering van mesocosmos-experimenten en veldonderzoek. Eindrapport en workshop met beheerders, onderzoekers en beleidmakers.
- Voor bovengenoemde groepen en breder publiek door een artikel in Nederlandstalig vakblad.

#### 2.5.9 Literatuurlijst

- Aggenbach C.J.S., R.C.M Verdonschot, H.H. de Vries, D. Groenendijk, J.P. Dijkstra & R. van Diggelen (2014). Effecten van maaibeheer op kleine zeggenmoerassen in beekdalen. Effecten op vegetatiestructuur, microtopografie en faunagemeenschappen. 2014/OBN183-BE, Directie Kennis en Innovatie, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Den Haag.
- Aggenbach, C.J.S, P. Huyghe, J. Nijp & R. van Diggelen (2020). Invloed van vermet grondwater op kwelafhankelijke ecosystemen. Rapport nummer 2020/OBN242-BE, Vereniging van Bos- en Natuureigenaren, Driebergen.
- Emsens, W.-J., C.J.S. Aggenbach,, A.J.P. Smolders & R. van Diggelen (2015). Topsoil removal in degraded rich fens: Can we force an ecosystem reset? Ecological Engineering 77 (2015) 225–232.
- Harmens, H., D. A. Norris, D. M. Cooper, G. Mills, E. Steinnes, E. Kubin, L. Thoni, J. R. Aboal, R. Alber, A. Carballeira, M. Coskun, L. De Temmerman, M. Frolova, L. Gonzalez-Miqueo, Z. Jeran, S. Leblond, S. Liiv, B. Mankovska, R. Pesch, J. Poikolainen, A. Ruhling, J. M. Santamaria, P. Simoneie, W. Schroder, I. Suchara, L. Yurukova & H. G. Zechmeister (2011). Nitrogen concentrations in mosses indicate the spatial distribution of atmospheric nitrogen deposition in Europe. Environmental Pollution 159:2852-2860.
- Jaensen, A.J.M, R.M. Bekker, R. Bobbink, J.H. Bouwman, R. Loeb, H. van Dobben ,G.A. van Duinen & M.F. Wallis de Vries (2010). De effectiviteit van de regeling Effectgerichte Maatregelen (EGM) voor Rode-lijstsoorten. De tweede Rode Lijst met Groene Stip voor vaatplanten en enkele diergroepen in Nederland. Rapport DKI nr. 2010/dk137-O, Directie Kennis en Innovatie, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- Jansen, A.J.M., J.H.J. Schaminée, R. Bobbink, N.A.C. Smits & H. Weersink (2014). Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats. Ecologische onderbouwing van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS): 3. Herstelmaatregelen. Alterra Wageningen UR & Programmadirectie Natura 2000 Ministerie van Economische Zaken.
- Jaszczuk, I., E. Jabłońska, Ł. Kozub, F. Tanneberger, C. Aggenbach, E. Seeber, R. van Diggelen, J. Kreyling, H.M. Silvennoinen, W. Kotowski (2024). Peat formation potential of temperate fens increases with hydrological stability. Science of the Total Environment 174617.
- Klimkowska, A., R. van Diggelen, J.P. Bakker, A.P. Grootjans (2007). Wet meadow restoration in Western Europe- A quantitative assessment of the effectiveness of several techniques. Biological Conservation140:318–328.
- Koerselman, W. (1990). Hydrology and nutrients budgets of fens in an agricultural landscape. Dissertation, R.U. Utrecht.

- Nijssen, M.E., M.F. WallisDeVries & H. Siepel (2017). Pathways for the effects of increased nitrogen deposition on fauna. *Biological Conservation* 212 (Part B): 423-431.
- Scheffer, R. A., R. S. P. Van Logtestijn, and J. T. A. Verhoeven (2001). Decomposition of *Carex* and *Sphagnum* litter in two mesotrophic fens differing in dominant plant species. *Oikos* 92:44-54.
- Van den Burg, A.B., F. Berendse, H.F. van Dobben, Kros, R. Bobbink, J. Roelofs, B. Odé, C.A.M. van Swaay, Ir. H. Sierdsema, H.N. Siebel, W. de Vries (2021). Stikstof en natuurherstel. Onderzoek naar een ecologisch noodzakelijke reductiedoelstelling van stikstof. Wereld Natuur Fonds/ Natuurmonumenten.

## 2.6 Omvang van de Opdracht

Het maximale beschikbare budget voor deze opdracht bedraagt **€ 347.107,44 exclusief btw** en **€ 420.000,- inclusief btw**.

Voor de uitvoering van de opdracht wordt indicatief de volgende budgetverdeling gehanteerd:

- € 150.000,- inclusief btw is gereserveerd voor de uitvoering van de onderdelen literatuuronderzoek, meta-analyse en het uitwerken van de onderzoeksaanpak en het afwegingskader (overeenkomstig onderdelen 1, 2 en 5 zoals beschreven in paragraaf 2.5.6. onder Methode);
- € 270.000,- inclusief btw is gereserveerd voor de uitvoering van mesocosmos-/incubatie-experimenten en veldonderzoek (overeenkomstig onderdelen 3 en 4 zoals beschreven in paragraaf 2.5.6. onder Methode).

Het staat inschrijvers vrij om, mits goed onderbouwd, een andere budgetverdeling voor te stellen.

De betalingstermijn voor dit onderzoek ziet er als volgt uit:

- 25% bij start onderzoeksopdracht
- 25% bij tussenrapportage
- 35% bij opleveren eindrapport
- 15% bij afronding onderzoeksopdracht

## 2.7 Vorm en duur Overeenkomst

Er is sprake van een dienstverleningsovereenkomst voor diensten met een looptijd van drie jaar. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 december 2029. De opdracht dient volledig te zijn uitgevoerd binnen deze termijn. De overeenkomst treedt in werking zo spoedig mogelijk na definitieve gunning en ondertekening van de overeenkomst. De Aanbestedende dienst heeft de mogelijkheid om de overeenkomst gedurende de looptijd tussentijds, zonder opgaaf van redenen, op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden.

## Hoofdstuk 3 Procedurele aspecten en voorschriften

In dit hoofdstuk worden de procedurele aspecten rondom de aanbesteding besproken en de aanbestedingsvoorschriften uiteengezet. Ondernemers dienen hieraan te voldoen. Indien dit niet het geval is kan de Aanbestedende dienst besluiten de Ondernemer uit te sluiten van deelname.

### 3.1 Algemene voorschriften voor de aanbesteding

1. De Aanbestedende dienst is niet verplicht de Opdracht te gunnen.
2. Door de Aanbestedende dienst worden op geen enkele wijze kosten vergoed die door Ondernemers gemaakt zijn of worden in relatie tot deze aanbestedingsprocedure. De Aanbestedende dienst heeft zonder meer de intentie de aanbestedingsprocedure succesvol af te ronden. Indien zich echter situaties voordoen die ertoe leiden dat besloten wordt het aanbestedingsproces geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of volledig, stop te zetten en/of de Opdracht niet te gunnen dan heeft de betrokken Ondernemer geen recht op een vergoeding van welke aard dan ook.
3. Op deze aanbesteding is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
4. Een geschil tussen de bij de aanbesteding betrokkenen, daaronder begrepen een geschil dat slechts door een van de betrokkenen als zodanig wordt beschouwd, dat ontstaat naar aanleiding van deze aanbesteding wordt beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement Utrecht.

### 3.2 Communicatie, vertrouwelijkheid van gegevens en publiciteit

1. De Ondernemer mag de gegevens die de Aanbestedende dienst in verband met deze aanbesteding ter beschikking stelt alleen gebruiken voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt: (mogelijke) deelname aan de aanbesteding.
2. De Ondernemer is gehouden de door de Aanbestedende dienst verstrekte gegevens vertrouwelijk te behandelen. Een Ondernemer zal deze verplichting eveneens opleggen aan de door hem in te schakelen Derden, bijvoorbeeld een adviesbureau dat Ondernemer begeleidt bij het doen van de Inschrijving of een Derde waar mogelijk een beroep op wordt gedaan. Vanzelfsprekend blijft deze geheimhouding ook na afloop van de aanbestedingsprocedure van kracht.
3. Publiciteit of reclame met betrekking tot, naar aanleiding van of onder verwijzing naar deze aanbesteding door of namens de Ondernemer, lopende of na afloop van de aanbestedingsprocedure, is slechts toegestaan na voorafgaande Schriftelijk toestemming van de Aanbestedende dienst.
4. Het is de Ondernemer niet toegestaan personen uit de organisatie van de Aanbestedende dienst in verband met deze aanbestedingsprocedure te benaderen, anders dan het contactpunt als beschreven in hoofdstuk 1, tenzij het gaat om het verkrijgen van referentie-opdrachten die door de Ondernemer binnen deze aanbestedingsprocedure gebruikt kunnen worden om zijn geschiktheid voor de Opdracht aan te tonen.
5. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of afspraken mogen in het kader van deze aanbesteding niet worden gedaan en hebben geen rechtskracht. Dit geldt ook in het kader van tijdens een eventuele schouw c.q. voorlichtingsbijeenkomst mondeling gestelde vragen, deze dienen alsnog Schriftelijk te worden gesteld en

door de Aanbestedende dienst in een Nota van inlichtingen te zijn beantwoord alvorens sprake is van rechtskracht.

6. Alle gegevensuitwisseling, werkzaamheden en correspondentie tijdens de aanbestedingsprocedure en bij de uitvoering van de Opdracht zullen in de Nederlandse taal plaatsvinden, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.

### 3.3 Voorschriften voor het stellen van vragen

De Aanbestedende dienst nodigt Ondernemers uit vragen te stellen, waaronder ook wordt begrepen het doen van tekstvoorstellen, plaatsen van opmerkingen et cetera. Hierbij dienen de volgende voorschriften in acht te worden genomen:

1. De Aanbestedingsstukken zijn met zorg vastgesteld. In geval van kennelijke of gepercipieerde fouten of omissies in de Aanbestedingsstukken, tegenstrijdigheden daaronder begrepen, zijn de Ondernemers gehouden de Aanbestedende dienst **uiterlijk voor de laatste sluitingsdatum voor het stellen van vragen zoals opgenomen in de planning** ter zake te waarschuwen dan wel om opheldering te vragen. Het moment van ontvangst van de vragen is maatgevend. Op vragen die na de termijn zijn ontvangen is de Aanbestedende dienst niet verplicht te antwoorden.
2. Indien een Ondernemer verzuimt de Aanbestedende dienst tijdig te waarschuwen voor kennelijke of gepercipieerde fouten of omissies in de Aanbestedingsstukken dan wel om opheldering te vragen, verwerkt hij zijn rechten dienaangaande en zijn de mogelijke gevolgen voor rekening en risico van de Ondernemer. In dat geval kan een Ondernemer op een later moment tijdens Of na de aanbesteding dus niet meer met succes klagen, zowel bij de Aanbestedende dienst als in rechte, over deze onderwerpen.
3. Vragen kunnen worden ingediend door de aanbesteding in TenderNed toe te voegen aan 'Mijn aanbestedingen' en vervolgens op het dashboard te klikken op 'Vragen en antwoorden' en vervolgens 'Stel een vraag'.
4. Teneinde een goede verwerking door de Aanbestedende dienst mogelijk te maken dient elke vraag separaat gesteld te worden, onder een duidelijke verwijzing naar het onderdeel van de Aanbestedingsstukken waar de vraag betrekking op heeft en zonder bedrijfsgegevens te noemen.
5. De Aanbestedende dienst zal de Schriftelijk gestelde vragen beantwoorden in één of meerdere Nota's van inlichtingen.

#### 3.3.1 Het stellen van individuele vragen

1. Op grond van art. 2:53 lid 3 Aanbestedingswet 2012 hebben Ondernemers de mogelijkheid om vragen individueel te stellen indien openbaarmaking van deze informatie schade zou toebrengen aan de gerechtvaardigde economische belangen van de onderneming. Uitgangspunt is dat inlichtingen niet individueel verstrekt worden, tenzij de Ondernemer naar het oordeel van de Aanbestedende dienst daadwerkelijk heeft aangetoond dat sprake is van voornoemd belang. Indien een Ondernemer van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken, dient hij de gronden hiervoor te motiveren in zijn vraag. Als motivering ontbreekt of deze naar het oordeel van de Aanbestedende dienst niet toereikend is zal de vraag worden afgewezen en desgewenst opnieuw moeten worden gesteld, als zijnde niet-individuele vraag.

2. De Aanbestedende dienst zal de Schriftelijk gestelde individuele vragen die naar haar oordeel individueel beantwoord kunnen worden, beantwoorden in een individuele Nota van inlichtingen.

### 3.3.2 **Klachtenregeling**

Tijdens de procedure kunt u via <https://klachtenmeldpuntaanbesteden.nl/leden/interprovinciaal-overleg/> een klacht indienen bij het klachtenmeldpunt. U moet hierbij duidelijk en gemotiveerd aangeven op welk aspect van de aanbesteding uw klacht betrekking heeft.

Wanneer uw klacht betrekking heeft op de geschiktheidseisen, selectiecriteria of contractvoorwaarden van deze aanbestedingsprocedure, moet u eerst gebruik maken van de vraag- en antwoordprocedure om uw bezwaar kenbaar te maken. Als de reactie van de Aanbestedende dienst naar uw mening niet voldoet, kunt u een klacht indienen bij het klachtenmeldpunt. De klacht zal zo spoedig mogelijk worden behandeld door een onafhankelijke deskundige van het klachtenmeldpunt.

1. Het indienen van een klacht schort de aanbesteding niet per definitie op, dit ter beoordeling van de Aanbestedende dienst.

### 3.4 **Voorschriften voor het indienen van een Inschrijving**

1. Met het indienen van een Inschrijving stemt Inschrijver volledig en onvoorwaardelijk in met de in de Aanbestedingsstukken gestelde eisen en voorwaarden. Een Inschrijving onder voorwaarde is niet toegestaan en leidt tot uitsluiting.
2. De Inschrijving heeft een gestanddoeningstermijn van ten minste 50 dagen gerekend vanaf de sluitingsdatum voor het indienen van de Inschrijving. Indien een kort geding aanhangig is gemaakt in het kader van deze aanbesteding eindigt de termijn van gestanddoening dertig dagen na uitspraak in kort geding.
3. Varianten worden niet geaccepteerd.
4. Een Ondernemer mag slechts éénmaal inschrijven, zelfstandig dan wel als deelnemer aan een Samenwerkingsverband (combinatie). Een maatschap wordt hierbij beschouwd als één Ondernemer. Hetzelfde geldt voor afzonderlijke werkmaatschappijen binnen een holding; binnen een holding is dus sprake van meerdere Ondernemers.

Een Derde mag wel als onderaannemer voor meerdere Inschrijvers tegelijk acteren met betrekking tot deze aanbesteding en Opdracht. Een Derde mag wel voor meerdere Inschrijvers garant staan indien het de geschiktheidseisen betreft rondom financiële en economische draagkracht in overeenstemming met art. 2:403 sub f BW.

5. Een Inschrijving anders ingediend dan via TenderNed wordt niet geaccepteerd.
6. De complete Inschrijving dient vóór de in de recentste planning genoemde sluitingsdatum en tijd te zijn ingediend. Na de sluitingstermijn kunnen geen Inschrijvingen worden ingediend. Te late ontvangst, ongeacht de oorzaak, is voor rekening en risico van Ondernemers.
7. In het geval van een algemene storing van TenderNed op het moment van of nabij de sluiting van de indieningstermijn, behoudt de Aanbestedende dienst zich het recht voor de sluitingstermijn op te schuiven zolang de kluis met Inschrijvingen nog

- niet is geopend, ook als de sluitingstermijn al gepasseerd is. Dit is een recht, geen plicht van de Aanbestedende dienst en doet derhalve niets af aan het feit dat te late ontvangst, ongeacht de oorzaak, voor rekening en risico van Ondernemer is.
8. Indien de Inschrijving niet compleet is, kan de Aanbestedende dienst besluiten deze niet in behandeling te nemen.
  9. Alle stukken, informatie, toelichtingen en dergelijke dienen te worden overlegd zoals gevraagd in de Aanbestedingsstukken. Indien van toepassing dient daarbij gebruik te worden gemaakt van de formats zoals die bij de aanbesteding beschikbaar zijn gesteld.
  10. De Inschrijving wordt ingeleid door een rechtsgeldig ondertekende **aanbiedingsbrief** die bij de Inschrijving is gevoegd. Hierin dient Inschrijver ten minste de naam en (contact)gegevens van de persoon te geven die gedurende de looptijd van de af te sluiten Overeenkomst fungeert als contactpersoon. Ook dient Inschrijver aan te geven in welke vorm hij inschrijft: zelfstandig, als Samenwerkingsverband (combinatie) en of een beroep wordt gedaan op een Derde en voor welke werkzaamheden deze Derde eventueel ingezet. Inschrijver dient in de aanbiedingsbrief geen informatie op te nemen over de aangeboden prijs, tarieven of overige financiële onderdelen van de Inschrijving. Deze informatie dient uitsluitend te worden opgenomen in het daarvoor bestemde prijzenblad.
  11. Met het indienen van een Inschrijving stemt Inschrijver volledig en onvoorwaardelijk in met de in de Aanbestedingsstukken gestelde eisen en voorwaarden. Een Inschrijving onder voorwaarde is niet toegestaan en leidt tot uitsluiting. Voor zover de Aanbestedingsstukken met elkaar in tegenspraak zijn geldt ten aanzien van de Overeenkomst de navolgende rangorde:
    - a) Nota's van inlichtingen, waarbij het gestelde in de meest recente Nota van inlichtingen prevaleert;
    - b) Concept Overeenkomst;
    - c) Deze Aanbestedingsleidraad, inclusief Bijlagen;
    - d) Algemene Voorwaarden VBNE 2025;
    - e) De Inschrijving van Inschrijver.

Inschrijvers moeten terdege inhoudelijk kennis nemen van deze bescheiden aangezien deze belangrijke verplichtingen bevatten waaraan niet voorbij mag worden gegaan voordat Inschrijver een Inschrijving indient. Het indienen van een Inschrijving betekent de volledige acceptatie zonder enig voorbehoud van al de voorwaarden als gesteld in de Aanbestedingsstukken door de Inschrijver. Algemene voorwaarden van de Inschrijver of andere algemene of specifieke voorwaarden, zoals branchevoorwaarden, worden uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Suggesties ten aanzien van de contractuele voorwaarden kunnen uitsluitend worden gedaan conform de wijze waarop vragen kunnen worden gesteld binnen de termijn als gesteld in de planning. In de Nota('s) van inlichtingen wordt aangegeven of en op welke wijze met deze suggesties rekening wordt gehouden. Daarna zijn de voorwaarden definitief.

12. Inschrijvers dienen het **Uniform Europees Aanbestedingsdocument** in te vullen, rechtsgeldig te ondertekenen en bij de Inschrijving te voegen.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> . Ondertekening van het formulier is niet verplicht als de handtekening betrekking heeft op meerdere documenten waarvan de eigen verklaring er 1 is (artikel 2 lid 2 Aanbestedingsbesluit).

13. De rechtsgeldigheid van de ondertekening door één of meerdere natuurlijke personen namens de als Inschrijver optredende Ondernemer(s) dient te blijken uit het uittreksel van inschrijving van de onderneming in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Daartoe dient Inschrijver bij zijn Inschrijving een uittreksel uit het handelsregister, niet ouder dan zes maanden, te overleggen. Indien Inschrijver deel uitmaakt van een houdstermaatschappij, kan het nodig zijn om ook uittreksels daarvan te overleggen om aan te tonen dat de Inschrijving rechtsgeldig is ondertekend. Indien bestuurders beperkt en/of gezamenlijk bevoegd zijn, dient aangetoond te worden dat de bevoegdheid voldoende was om de Inschrijving rechtsgeldig te kunnen ondertekenen, of bestuurders moeten gezamenlijk tekenen.
14. Onder rechtsgeldige ondertekening wordt voorts verstaan een rechtsgeldige elektronische handtekening of een rechtsgeldige 'natte' handtekening, waarna de betreffende documenten zijn ingescand.
15. Indien de Inschrijving onduidelijkheden bevat, kan de Aanbestedende dienst aan de Inschrijver om verduidelijking verzoeken. Deze toelichting dient Schriftelijk te worden verstrekt en zal onlosmakelijk deel uitmaken van de Inschrijving. De toelichting mag niet leiden tot een wijziging van de Inschrijving.
16. De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor zonder nadere toestemming alle door de Ondernemer verstrekte gegevens op juistheid te controleren en de opgegeven referenten te benaderen.
17. Inschrijvingen zullen na afloop van deze aanbestedingsprocedure niet worden geretourneerd.

#### 3.4.1 **Inschrijven als Samenwerkingsverband (combinatie)**

Een Samenwerkingsverband van Ondernemers (combinatie) kan deelnemen als één Inschrijver. Voor de Inschrijving als Samenwerkingsverband (combinatie) gelden onderstaande aanvullende bepalingen.

1. Indien Inschrijver gevormd wordt door een Samenwerkingsverband (combinatie), dan dient Inschrijver de vorm en de samenstelling aan te geven in de **aanbiedingsbrief** die onderdeel van de Inschrijving uitmaakt, inclusief een beschrijving van de verdeling van de Opdracht over deze entiteiten.
2. Alle Ondernemers die deelnemen in het Samenwerkingsverband (combinatie) (ook wel combinanten genoemd) dienen individueel een zelfstandig Uniform Europees Aanbestedingsdocument in te vullen en bij de Inschrijving te voegen. **Derhalve geldt een handtekening onder de inschrijving ook als een ondertekening van het UEA.**
3. Alle combinanten dienen in het **Uniform Europees Aanbestedingsdocument** de namen van de overige combinanten op te geven. Tevens dient opgegeven te worden welke Ondernemer de leiding van het Samenwerkingsverband (combinatie) heeft en als verantwoordelijk gemachtigde ('penvoerder') namens het Samenwerkingsverband (combinatie) jegens de Aanbestedende dienst, althans Opdrachtgever, zal optreden. De penvoerder is dus de Ondernemer die door elke combinant adequaat is gemachtigd om namens het Samenwerkingsverband verplichtingen aan te gaan in het kader van deze aanbesteding. Combinanten dienen op te geven voor welke geschiktheidseisen binnen het Samenwerkingsverband (combinatie) een beroep op zijn onderneming wordt gedaan.

4. Door het invullen en rechtsgeldig ondertekenen van het **Uniform Europees Aanbestedingsdocument** verklaart elke combinant dat hij gezamenlijk en hoofdelijk aansprakelijk is voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van de Inschrijving en de Overeenkomst. Ondertekening van het formulier is niet verplicht als de handtekening betrekking heeft op meerdere documenten waarvan de eigen verklaring er 1 is (artikel 2 lid 2 Aanbestedingsbesluit).
5. Een Samenwerkingsverband (combinatie) in oprichting of een Samenwerkingsverband (combinatie) dat zich niet organiseert als één rechtspersoon, hoeft als Samenwerkingsverband (combinatie) geen bewijs van inschrijving in een nationaal beroeps- of handelsregister in te dienen. De afzonderlijke combinanten dienen dit in dat geval wel te doen.
6. De uitsluitingsgronden die van toepassing zijn op deze aanbesteding gelden voor het Samenwerkingsverband (combinatie) als geheel én voor de individuele combinanten. Indien een uitsluitingsgrond op één van de combinanten van toepassing is leidt dit tot uitsluiting van het gehele Samenwerkingsverband (combinatie).
7. Bij de toetsing van de Inschrijving zal het Samenwerkingsverband (combinatie) met betrekking tot de geschiktheidseisen die van toepassing zijn op deze aanbesteding als één geheel worden beschouwd, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.
8. Tijdens de looptijd van de Overeenkomst mag het Samenwerkingsverband (combinatie) alleen zijn samenstelling wijzigen na Schriftelijke toestemming van de Aanbestedende dienst.
9. De penvoerder is de organisatie waarmee Opdrachtgever gedurende de looptijd van de Overeenkomst, namens de Combinatie, correspondentie voert over de voortgang van de uitvoering en waaraan Opdrachtgever de betalingen verricht. Het is niet toegestaan dat iedere combinant voor zijn eigen deel de Opdrachtgever factureert.

#### 3.4.2 **Het doen van een beroep op een Derde**

Inschrijvers kunnen zich om twee redenen beroepen op een Derde:

- I. om aan de geschiktheidseisen te kunnen voldoen, en/of
- II. (uitsluitend) rondom de uitvoering van de Opdracht.

Onder een Derde wordt onder andere verstaan: een onderaannemer, een onderneming uit dezelfde holding als waartoe de Inschrijver behoort en een andere Ondernemer waarmee de Inschrijver een overeenkomst heeft. Indien een beroep op een Derde plaatsvindt gelden, onderstaande aanvullende bepalingen:

1. Indien Inschrijver een beroep doet op Derden, dan dient Inschrijver de Derden in zijn **aanbiedingsbrief** te introduceren en aan te geven om welke reden een beroep op deze Derden wordt gedaan, inclusief een beschrijving van de verdeling van de Opdracht.
2. De Inschrijver die een beroep op een Derde doet om aan de geschiktheidseisen te voldoen dient in zijn **Uniform Europees Aanbestedingsdocument** op te geven op welke Derde hij een beroep doet voor welke geschiktheidseis(en).
3. Derden hoeven bij Inschrijving niet individueel en zelfstandig een **Uniform Europees Aanbestedingsdocument** te voegen.

4. Indien de Inschrijver een beroep doet op een Derde dan dient deze op eerste verzoek van de Aanbestedende dienst binnen vijf dagen een Schriftelijke en rechtsgeldig ondertekende verklaring van deze Derde te overleggen waaruit blijkt dat Inschrijver over de noodzakelijke middelen van deze Derde kan beschikken voor de uitvoering van de Opdracht, en dat tevens geen uitsluitingsgronden op de Derde van toepassing zijn, onverlet het recht van de Aanbestedende dienst nadere bewijsstukken op te vragen.
5. De uitsluitingsgronden die van toepassing zijn op deze aanbesteding gelden ook voor Derden.
6. Bij de beoordeling van de Inschrijving zullen de Inschrijver en de aldus benoemde Derde met betrekking tot de geschiktheidseisen waarop op benoemde Derde een beroep wordt gedaan, als één geheel worden beschouwd, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.
7. Voor wat betreft geschiktheidseisen rondom financiële en economische draagkracht hoeft de Derde niet daadwerkelijk te worden ingezet voor de uitvoering van de Opdracht.
8. Wanneer een beroep op een Derde strekt tot het doen van een beroep op de financiële draagkracht van de moedermaatschappij waartoe Inschrijver behoort, teneinde aan de geschiktheidseisen te voldoen, dan moet na de Gunningsbeslissing een concernverklaring, in de zin van artikel 2:403 sub f van het Burgerlijk Wetboek, worden overlegd. Uit die verklaring moet blijken dat de moedermaatschappij onvoorwaardelijk garant staat voor de door de dochtermaatschappij op zich te nemen verplichtingen. Deze verklaring dient door het concern / de moedermaatschappij rechtsgeldig ondertekend te zijn.
9. Indien de Inschrijver voor de eisen met betrekking tot de technische en beroepsbekwaamheid een beroep doet op een Derde, dient deze Derde daadwerkelijk bij de uitvoering van de Opdracht te worden ingezet voor het gedeelte waarop betreffende geschiktheidseis ziet, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.
10. Bij gunning van de Overeenkomst aan Inschrijver is deze als hoofdaannemer gehouden om het in de Inschrijving omschreven gedeelte van de Opdracht aan de genoemde Derde(n) te gunnen.
11. Inschrijver is volledig en hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van alle verplichtingen uit hoofde van de Inschrijving en de Overeenkomst, inclusief de verplichtingen die in onderaanneming worden gegeven.
12. Een valse verklaring van een Derde met betrekking tot de Inschrijving ontslaat Inschrijver niet van zijn volledige en hoofdelijke aansprakelijkheid.
13. In het geval van beroep op een Derde wordt alle communicatie uitsluitend gericht aan de Inschrijver.
14. Tijdens de looptijd van de Overeenkomst kan alleen een beroep op andere Derden dan tijdens de Inschrijving worden gedaan na Schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever.

### 3.4.3 **Inschrijven met meerdere Ondernemers vanuit een holding**

1. Vanuit een holding mogen meerdere Ondernemers (lees: werkmaatschappijen) een Inschrijving doen, zelfstandig, als deelnemer aan een Samenwerkingsverband (combinatie) of als Derde fungeren waarop door een andere Inschrijver een beroep wordt gedaan, mits alle betrokken entiteiten op verzoek van de Aanbestedende dienst kunnen aantonen dat de Inschrijvingen onafhankelijk tot stand zijn gekomen en de mededinging niet is geschaad. Indien dit naar het oordeel van de Aanbestedende dienst niet kan worden aangetoond, leidt dit tot uitsluiting van alle betrokken Inschrijvers.

### 3.4.4 **Opmaak en indeling van de Inschrijving**

Met betrekking tot opmaak en indeling van de Inschrijving gelden de volgende voorschriften:

1. Elk onderdeel van de Inschrijving dient conform de Checklist die onderaan deze leidraad is weergegeven in TenderNed bijgevoegd te worden als separaat bestand. Alle documenten dienen te worden geüpload als pdf-bestand. Het Format Prijzenblad daarentegen dient geüpload te worden in zowel pdf- als .xls(x)-formaat.

### 3.5 **Openingsprocedure**

De volgende procedure zal worden gevolgd voor het openen van de kluis met Inschrijvingen:

1. De (digitale) kluis met Inschrijvingen wordt na de in de planning genoemde sluitingsdatum geopend door de Aanbestedende dienst.
2. Van de opening wordt een proces-verbaal opgemaakt.
3. Tijdens de opening worden de Inschrijvingen niet inhoudelijk behandeld.
4. Inschrijvers worden niet uitgenodigd om de openingsprocedure bij te wonen. De opening van de Inschrijvingen is slechts een formaliteit.

### 3.6 **Gunningsbeslissing, Overeenkomst en rechtsbescherming**

Na opening zal de Aanbestedende dienst de Inschrijvingen toetsen en beoordelen. Dit wordt uiteengezet in de volgende hoofdstukken. Uiteindelijk mondt dit uit in een Gunningsbeslissing, waartegen afgewezen en gepasseerde Inschrijvers bezwaar kunnen maken. Hierop zien de volgende voorschriften:

1. De Aanbestedende dienst zal Inschrijvers de Gunningsbeslissing zo spoedig mogelijk, gelijktijdig en Schriftelijk mededelen, inclusief de relevante redenen voor die beslissing.
2. De Aanbestedende dienst deelt bepaalde gegevens betreffende de gunning niet mee indien openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn, de rechtmatige commerciële belangen van ondernemers zou kunnen schaden of afbreuk aan de eerlijke mededinging zou kunnen doen.
3. Getracht wordt de Gunningsbeslissing conform de in de planning genoemde termijn te verstrekken aan Inschrijvers. Indien deze termijn door omstandigheden niet kan worden gehaald, zal de Aanbestedende dienst Inschrijvers hierover informeren.

4. Inschrijvers die een voorziening in rechte willen vragen tegen de Gunningsbeslissing zoals hiervoor bedoeld dienen dit tijdig, voor de afloop van de gestelde bezwaartermijn van twintig dagen, Schriftelijk mede te delen aan de Aanbestedende dienst onder gelijktijdige toezending van een kopie van de dagvaarding en met vermelding van de datum waarop de voorzieningenrechter de zaak zal behandelen.

Indien door een Inschrijver niet binnen deze termijn een kort geding aanhangig is gemaakt, kan deze Inschrijver geen bezwaar meer maken naar aanleiding van de Gunningsbeslissing en heeft hij zijn rechten ter zake verwerkt. De gepasseerde Inschrijvers hebben in genoemd geval evenzeer hun rechten verwerkt om een (bodem)procedure in te stellen, bijvoorbeeld tot een vordering tot schadevergoeding. De Aanbestedende dienst is in dat geval dan ook vrij om gevolg te geven aan de geuite beslissing, mits hiertegen geen (overige) belemmeringen bestaan, zoals het niet succesvol geverifieerd zijn van de winnende Inschrijving.

5. De gunning is pas definitief zodra de Aanbestedende dienst de winnende Inschrijver(s) hier Schriftelijk over heeft geïnformeerd.
6. Met de definitieve gunning komt nog geen Overeenkomst tot stand als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek. De Overeenkomst komt tot stand ten tijde van de ondertekening door Opdrachtgever en Opdrachtnemer.

### 3.7 Russische betrokkenheid uitvoering contract

Op basis van EU Verordening (EU) 2022/576 van de Raad van 8 april 2022 tot wijziging van Verordening (EU) 833/2014 van 31 juli 2014<sup>1</sup>, dient bij de uitvoering van de Overeenkomst, die op basis van deze aanbesteding wordt gesloten voor een bedrag dat de drempels van artikel 5 duodecies van die Verordening overschrijdt, geen Russische betrokkenheid te zijn zoals bedoeld in voornoemde Verordening.

Kort gezegd gaat het verbod over gunningen aan en in stand houden van contracten met:<sup>2</sup>

I (Rechts)personen welke een Russische entiteit zijn.

Daaronder wordt op basis van de af te leggen verklaring het volgende begrepen:

- personen met de Russische nationaliteit;
- personen of rechtspersonen (bedrijven, entiteiten of organen) die gevestigd zijn in Rusland. Gevestigd zijn in Rusland houdt voor natuurlijke personen in ieder geval in dat zij ingeschreven staan in de bevolkingsregistratie van Rusland. Gevestigd zijn voor een rechtspersoon houdt in ieder geval in dat zij ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel of een daarmee vergelijkbare organisatie in Rusland.
- rechtspersonen (ook wanneer in Nederland of een ander land dan Rusland gevestigd) die voor meer dan 50% eigendom zijn van een persoon of rechtspersoon zoals genoemd hierboven;
- personen of rechtspersonen die handelen in belang van of op aanwijzing van een (rechts)persoon zoals genoemd hierboven;

II (Rechts)personen welke een niet-Russische entiteit zijn, waarbij aan de volgende voorwaarde is voldaan:

---

<sup>1</sup> EU Verordening (EU) 833/2014 van 31 juli 2014 betreffende de betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, zoals gewijzigd bij Verordening 2022/578 van 8 april 2022.

- Niet-Russische entiteiten, waarbij meer dan 10% van de contractwaarde geleverd wordt door onderaannemers, leveranciers of entiteiten die als Russische entiteit kunnen worden aangemerkt op basis van het bovenstaande (zie I).
- Dit verbod heeft zijn weerslag op zowel de Aanbesteding als de uitvoering van de Overeenkomst zelf.

Om voor gunning in aanmerking te komen dient Inschrijver de als Bijlage 11 opgenomen verklaring rechtsgeldig op te maken, te ondertekenen en bij indienen Inschrijving aan te leveren, bij gebreke waarvan de inschrijving terzijde zal worden gelegd. Indien bevoegdheid van degene die de verklaring tekent niet is af te leiden uit het uittreksel(s) van de KvK, dient hiertoe een rechtsgeldig opgemaakte volmacht van Inschrijver bij de verklaring mede overgelegd te worden.

De betreffende verklaring ziet, zoals u begrijpt, ook op door Inschrijver ingeschakelde en in te schakelen onderaannemers, indien de werkzaamheden van een onderaannemer meer dan 10% van de (verwachtte) waarde van het te sluiten contract zullen overstijgen. Inschrijver dient naast zijn verklaring, indien sprake is van onderaannemers zoals hiervoor bedoeld, van deze onderaannemers de naam, adresgegevens en het KvK-nummer te overleggen.

Indien de verklaring niet naar waarheid is opgemaakt is er sprake van een valse verklaring als bedoeld in art. 2.87 lid 1 sub h aanbestedingswet 2012. Daarnaast is er, indien, naar aanleiding van de aanbesteding, een contract met de Inschrijver wordt gesloten sprake van een toerekenbare tekortkoming aan de zijde van de Inschrijver.

Alle schade als gevolg van het niet naar waarheid invullen van deze verklaring, zoals, maar niet alleen, de aan de Aanbestedende dienst opgelegde boetes en, indien van toepassing, daadwerkelijke proceskosten, zullen op de Inschrijver, die de verklaring niet naar waarheid heeft ingevuld worden verhaald.

De Aanbestedende dienst controleert alle geselecteerde gegadigden/Inschrijver(s) (inclusief derden waarop een beroep wordt gedaan), die gewonnen heeft (hebben), alsmede die onderaannemers waarvan reeds nu bekend is dat zij meer dan 10% van de Optracht zullen gaan uitvoeren.

Indien de Aanbestedende dienst naar aanleiding van de controle of op andere wijze op de hoogte wordt gesteld van mogelijke Russische betrokkenheid bij een inschrijving, zal Inschrijver hiervan op de hoogte worden gesteld. Hierbij zal Inschrijver verzocht worden om de feiten zoals in de verklaring genoemd te bewijzen.

Bij een eventueel (gerechtelijke) procedure zal de Inschrijver door de Aanbestedende dienst in vrijwaring worden opgeroepen, zodat de Inschrijver gedurende de procedure de mogelijkheid heeft om hetgeen in deze verklaring is opgenomen te bewijzen.

Indien Inschrijver tijdens de uitvoering van de Overeenkomst onderaannemers inschakelt, dient hij hiertoe toestemming te vragen aan de Aanbestedende dienst. Indien Inschrijver deze toestemming vraagt dien hij aan te geven voor welk percentage van de (geschatte) opdrachtsom de onderaannemer werkzaamheden zal verrichten. Indien het voornoemde percentage meer dan 10% is dient Inschrijver met betrekking tot voornoemde onderaannemer opnieuw een verklaring in te vullen, waarbij de Aanbestedende dienst, parallel, een derde onderzoek zal laten verrichten.

Indien er voorgenomen wijzigingen (voor gunning, maar ook tijdens de looptijd van de Overeenkomst) zijn in de wijze waarop de Inschrijver georganiseerd is, zoals, maar niet alleen, wijzigingen in aandeelhouders, zeggenschap, wijze waarop beleid en uitvoering van het beleid van de Inschrijver vorm wordt gegeven en/of onderaannemers worden

ingeschakeld en/of er wijzigingen zijn in de wijze waarop een onderaannemer is georganiseerd en/of , ook na gunning van de Overeenkomst, dienen deze direct aan de Aanbestedende dienst worden doorgegeven, indien de betreffende voorgenomen wijziging(en) ná implementatie van het voornemen het onmogelijk zouden maken om dan deze Verklaring te kunnen ondertekenen. Het niet (tijdig) informeren wordt beschouwd als een toerekenbare tekortkoming in nakoming van de Overeenkomst. De Aanbestedende dienst is op dat moment gerechtigd de Overeenkomst te beëindigen en Inschrijver dient de volledige schade die door deze toerekenbare tekortkoming wordt geleden door de Aanbestedende dienst en eventuele andere aanbestedende diensten die bij het contract als Opdrachtgever betrokken zijn te vergoeden.

Indien een Inschrijver problemen heeft met hetgeen hier is opgenomen, dient Inschrijver per omgaande, maar in ieder geval voor de termijn waarop vragen voor de eerste NvI moeten zijn ingeleverd, gemotiveerd aan te geven waarop zijn bezwaren zien via een persoonlijk bericht via TenderNed. De Aanbestedende dienst zal naar aanleiding van genoemde berichten elke algemene handelswijze vermelden in een NvI.

## Hoofdstuk 4 Toetsing van de Inschrijving

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe wordt getoetst of aan de voorwaarden voor deelname aan de aanbesteding is voldaan. De toetsing van de Inschrijvingen bestaat uit drie stappen, waarbij geldt dat in beginsel slechts aan de volgende stap wordt toegekomen als in de vorige stap niet geconcludeerd is dat de Inschrijving ter zijde moet worden gelegd en de Inschrijver moet worden uitgesloten van deelname.

### 4.1 **Stap 1: Toetsen of is voldaan aan de aanbestedingsvoorschriften**

De Inschrijving wordt na opening eerst getoetst aan de in deze Aanbestedingsleidraad neergelegde voorschriften. Indien een Inschrijving hier niet aan voldoet kan de Inschrijver worden uitgesloten van deelname.

### 4.2 **Stap 2: Toetsen of geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn**

Tijdens de tweede stap wordt getoetst of op de Inschrijver geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn. Uitsluitingsgronden zien op omstandigheden die de persoon van Inschrijver betreffen en diens uitsluiting van deelneming aan deze aanbestedingsprocedure rechtvaardigen. Indien één van de uitsluitingsgronden van toepassing is zal Inschrijver worden uitgesloten van deelname, met inachtneming van de Aanbestedingswet 2012.

De Aanbestedende dienst kiest hiervoor omdat zij geen zaken wil doen met een Ondernemer op wie één van deze omstandigheden van toepassing is. De van toepassing zijnde uitsluitingsgronden zijn aangevinkt in het **Uniform Europees Aanbestedingsdocument**.

Voor wat betreft de bewijsvoering is het uitgangspunt dat Inschrijvers bij hun Inschrijving kunnen volstaan met het bijvoegen van het **Uniform Europees Aanbestedingsdocument** en dat de Aanbestedende dienst na de Gunningsbeslissing de bewijsstukken opvraagt bij de winnende Inschrijver(s). In voorkomende gevallen vraagt de Aanbestedende dienst de bewijsstukken ook op bij de tweede in de rangorde. Aan het opvragen van de bewijsstukken kan een Inschrijver geen rechten ontlenen. Dit neemt niet weg dat Aanbestedende dienst hier op elk moment eerder in de procedure aan Inschrijvers om kan verzoeken teneinde vast te stellen of Inschrijvers niet moeten worden uitgesloten, indien dit naar het oordeel van de Aanbestedende dienst noodzakelijk is voor het goede verloop van de procedure.

Een Inschrijver dient op eerste verzoek van de Aanbestedende binnen 10 dagen nadere bewijsstukken te kunnen overleggen om het verklaarde voor wat betreft de uitsluitingsgronden te staven. Indien blijkt dat Inschrijver niet voldoet of de benodigde bewijsstukken niet tijdig kan overleggen, wordt hij alsnog uitgesloten. Indien dit na de Gunningsbeslissing plaatsvindt, komt een nieuwe Gunningsbeslissing tot stand. Als Inschrijver op de hoogte is van feiten en/of omstandigheden die zich hebben voorgedaan in de periode nadat het ten bewijs dienende schriftelijke stuk is afgegeven die eventueel tot het toepassen van de uitsluitingsgrond zouden kunnen leiden, dient hij dit aan de Aanbestedende dienst te melden.

Indien er sprake is van een Samenwerkingsverband (combinatie) dient iedere deelnemer **separaat** bewijsstukken te kunnen overleggen.

Uitsluitingsgrond	#	Nadere bewijsstukken
Geen crimineel verleden	III A	Gedragsverklaring aanbesteden zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Aanbestedingswet 2012 <sup>3</sup> , niet ouder dan twee jaar.
Geen faillissement	III C	Uittreksel uit het handelsregister, niet ouder dan zes maanden.
Geen gerechtelijke uitspraak beroepsgedragsregel	III C	Gedragsverklaring aanbesteden zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Aanbestedingswet 2012, niet ouder dan twee jaar.
Geen ernstige beroepsfout	III C	Indien de Aanbestedende dienst aanwijzingen heeft dat van deze uitsluitingsgrond sprake is zal dit aan de Inschrijver kenbaar worden gemaakt, waarna deze in de gelegenheid wordt gesteld zijn zienswijze hierop te geven.
Betalingen belastingen en premies	III B	Verklaring van de belastingdienst, niet ouder dan zes maanden.
Geen valse verklaringen	III C	Indien de Aanbestedende dienst aanwijzingen heeft dat van deze uitsluitingsgrond sprake is zal dit aan de Inschrijver kenbaar worden gemaakt, waarna deze in de gelegenheid wordt gesteld zijn zienswijze hierop te geven
Geen schending verplichtingen o.b.v. milieu, - sociaal of arbeidsrecht	III C	Gedragsverklaring aanbesteden zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Aanbestedingswet 2012, niet ouder dan twee jaar.
Geen vervalsing van de mededinging	III C	Gedragsverklaring aanbesteden zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Aanbestedingswet 2012, niet ouder dan twee jaar.

#### 4.3 Stap 3: Toetsen of aan de geschiktheidseisen is voldaan

Indien op de Inschrijver geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn, wordt zijn geschiktheid beoordeeld aan de hand van een aantal eisen die gesteld worden aan zijn financiële en economische draagkracht, technische en beroepsbekwaamheid en/of beroepsbevoegdheid. De Aanbestedende dienst stelt deze eisen met het doel een Opdrachtnemer te contracteren die over de juridische capaciteiten, financiële capaciteiten en de technische en beroepsbekwaamheid beschikt om de Opdracht uit te kunnen voeren.

Als de Inschrijver niet aan de gestelde geschiktheidseisen voldoet, zal de Inschrijving ter zijde worden gelegd. Voor wat betreft de bewijsvoering rondom het voldoen aan de geschiktheidseisen wordt aangesloten bij het regime dat is beschreven in de vorige paragraaf ten aanzien van de uitsluitingsgronden. Dit betekent dat het uitgangspunt is

<sup>3</sup> Een gedragsverklaring aanbesteden is een verklaring van de minister van Veiligheid en Justitie dat uit een onderzoek naar de betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon geen bezwaren bestaan in verband met inschrijving op overheidsopdrachten, speciale-sectoropdrachten, concessieovereenkomsten voor openbare werken of prijsvragen. De gedragsverklaring moet aangevraagd worden Centraal Orgaan Verklaring Omtrent Gedrag (COVOG). Zie verder: <http://www.justis.nl/Producten/gedragsverklaring-aanbesteden/>. De beslistermijn is 4 weken voor een natuurlijk persoon en 8 weken voor een rechtspersoon.

dat Inschrijvers bij hun Inschrijving kunnen volstaan met het bijvoegen van **het Uniform Europees Aanbestedingsdocument**, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald. In de volgende subparagrafen worden de nadere bewijsstukken per geschiktheidseis uiteengezet.

#### 4.3.1 **Financiële en economische draagkracht**

De Aanbestedende dienst hecht waarde aan de financiële en economische draagkracht van ondernemingen en stelt daarom de volgende minimumeisen aan de draagkracht van Gegadigden:

##### 4.3.1.1 *Beroepsaansprakelijkheidsverzekering*

U dient adequaat verzekerd te zijn tegen beroepsaansprakelijkheid met een dekking van minimaal € 1.000.000, - per jaar, dan wel bereid te zijn bij Gunning een dergelijke verzekering af te sluiten.

##### 4.3.1.2 *Verificatie en bewijsstukken minimumeisen financiële en economische draagkracht*

Op het moment van inschrijving kunt u volstaan met het ondertekenen van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument. Door het ondertekenen van dit document geeft u aan dat u voldoet aan al het gestelde ten aanzien van de Minimumeisen betreffende de financiële en economische draagkracht en dat u in de verificatiefase de eventueel verlangde bewijsstukken kunt overleggen.

#### 4.3.2 **Technische bekwaamheid**

##### *Beschikking over Kerncompetenties (Referenties)*

De Inschrijver toont aan te beschikken over voldoende kennis, ervaring en vaardigheden om de opdracht, zoals omschreven in deze aanbestedingsleidraad, naar behoren uit te voeren. Daartoe overlegt Inschrijver referentieopdrachten waaruit blijkt dat hij beschikt over ervaring met soortgelijk onderzoek en de hieronder genoemde kerncompetenties.

Met één of meerdere referentieopdrachten toont Inschrijver aan dat hij beschikt over ervaring met soortgelijk onderzoek binnen natte ecosystemen en over de volgende kerncompetenties:

1. Biogeochemie en stofkringlopen van natte ecosystemen;
2. Vegetatie van natte ecosystemen;
3. Fauna van natte ecosystemen;

Uit de referentieopdracht(en) dient tevens te blijken dat Inschrijver ervaring heeft met samenwerking met relevante onderzoeksgroepen en natuurbeheerders in Nederland en Noordwest-Europa.

De referentieopdracht(en) dienen te worden ingediend conform het bijgevoegde 'Model referentieopdracht' (bijlage 5) en volledig ingevuld en rechtsgeldig ondertekend te zijn.

De beschrijving van de aard en omvang van de referentieopdracht(en) dient zodanig te zijn dat de aanbestedende dienst voldoende inzicht verkrijgt om te kunnen beoordelen of Inschrijver voldoet aan de gestelde kerncompetentie.

Referentieopdrachten mogen op het moment van indienen niet langer dan drie (3) jaar geleden zijn afgerond, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de Inschrijving, of dienen op dat moment nog in uitvoering te zijn.

De opgegeven referentieopdracht(en) dienen naar tevredenheid van de betreffende opdrachtgever op deskundige en consistente wijze te zijn uitgevoerd. De aanbestedende

dienst behoudt zich het recht voor om, zonder tussenkomst van Inschrijver, contact op te nemen met de opgegeven referenten.

Indien één referentieopdracht alle onderdelen van de kerncompetentie afdekt, volstaat het indienen van één referentieopdracht. Indien de kerncompetentie niet volledig met één referentieopdracht kan worden aangetoond, mogen meerdere referentieopdrachten worden ingediend die gezamenlijk de vereiste ervaring aantonen.

Bewijsstuk: De referentie(s) dienen bij de Inschrijving te worden aangeleverd volgens bijlage 5 van deze aanbestedingsleidraad, voorzien van een rechtsgeldige ondertekening.

#### 4.3.3 **Beroepsbevoegdheid**

Inschrijver, waaronder begrepen alle eventuele deelnemers aan het Samenwerkingsverband (combinatie) en tevens de Derde(n) waarop een beroep wordt gedaan dienen te zijn ingeschreven in het nationale handelsregister.

Indien Inschrijver hier niet aan voldoet wordt hij uitgesloten van de aanbestedingsprocedure. Dat Inschrijver voldoet aan deze eisen rondom Beroepsbevoegdheid dient bij Inschrijving verklaard te worden bij het **Uniform Europees Aanbestedingsdocument**. Daarnaast dient bij de Inschrijving een uittreksel van de inschrijving in handelsregister dat op het tijdstip van het indienen van de Inschrijving niet ouder is dan zes maanden bijgevoegd te worden.

## Hoofdstuk 5    **BPKV: beoordeling van de Inschrijvingen**

Indien een Inschrijving niet op eerdere gronden is uitgesloten, wordt overgegaan tot de inhoudelijke beoordeling van het aanbod van Inschrijver, bovenop de minimumeisen.

### 5.1        **Gunningscriterium**

Er wordt gegund op basis van het criterium '**beste prijs-kwaliteitverhouding**', waarbij de Inschrijver met de Inschrijving die naar het oordeel van de Aanbestedende dienst de **beste prijs-kwaliteitverhouding** kent de Opdracht gegund krijgt.

In totaal zijn er **1000 punten** te behalen, verdeeld over de subgunningscriteria Kwaliteit en Prijs. Deze subgunningscriteria bestaan op hun beurt weer uit één of meerdere onderdelen. In onderstaand overzicht is per onderdeel weergegeven hoeveel punten maximaal kunnen worden toegekend.

Subgunnings criterium	Onderdeel	Rapport punten	Maximumaantal per subonderdeel	Maximum aantal punten
<b>Kwaliteit: Plan van Aanpak</b>	<b><u>A. Onderzoeksstrategie</u></b>			400
	<i>A1. Visie op het onderwerp</i>	10	100	
	<i>A2. Beantwoording en uitwerking kennisvragen</i>	30	300	
	<b><u>B. Uitvoeringsplan</u></b>			300
	<i>B1. Resultaten en vormen van presentatie</i>	10	100	
	<i>B2. Planning</i>	10	100	
	<i>B3. Kwaliteitsborging</i>	5	50	
	<i>B4. Risicobeheersing</i>	5	50	
	<b><u>C. Team</u></b>			
<i>C1. In te zetten medewerkers</i>	20	200		
<b>Prijs</b>	<b>D. Inschrijfsom</b>		100	100
<b>Totaal</b>				<b>1000</b>

**Tabel: Beoordelingskader**

### 5.2        **Beoordelingsprocedure**

Voor de kwalitatieve beoordeling van de Inschrijvingen wordt een beoordelingscommissie samengesteld.

In eerste instantie zullen de leden van de beoordelingscommissie de Inschrijvingen individueel beoordelen op het subgunningscriterium Kwaliteit. De beoordelingscommissie beoordeelt de kwaliteit zonder kennis te hebben genomen van de prijzen. Vervolgens worden de definitieve scores plenair, met alle leden van de beoordelingscommissie gezamenlijk, op basis van consensus vastgesteld. Er wordt dus geen gemiddelde score berekend.

De cijfers die de individuele beoordelaars kunnen toekennen aan de sub-subgunningscriterium Kwaliteit en de definitieve cijfers die, op basis van consensus, plenair worden vastgesteld zijn in onderstaand overzicht, met de betekenis van het cijfer, opgenomen:

Waardering	Cijfer
De wijze van invulling is <b>uitstekend</b> , zeer degelijk, inhoudelijk zeer relevant en biedt maximale meerwaarde. Er is sprake van zeer positief onderscheidend vermogen in meerdere opzichten. De invulling overtreft de verwachtingen van de Aanbestedende dienst.	<b>10</b>
De wijze van invulling is <b>goed</b> , degelijk, inhoudelijk behoorlijk relevant en is meer dan de Aanbestedende dienst heeft gevraagd. Er is sprake van positief onderscheidend vermogen in één opzicht of in enkele opzichten. De invulling voldoet ruim aan de verwachtingen van de Aanbestedende dienst en overtreft deze soms.	<b>8</b>
De wijze van invulling is <b>voldoende</b> degelijk en inhoudelijk (enigszins) relevant, maar biedt nauwelijks of geen extra's ten opzicht van de uitvraag. De invulling voldoet aan het in het aanbestedingsdocument gestelde met betrekking tot dit gunningscriterium.	<b>6</b>
Een significante onderdeel ontbreekt. De wijze van invulling is <b>onvoldoende degelijk</b> . De invulling voldoet onvoldoende aan het in het aanbestedingsdocument gestelde met betrekking tot dit gunningscriterium.	<b>4</b>
Meerdere significante onderdelen ontbreken. De wijze van invulling is <b>niet degelijk</b> . De invulling voldoet niet of nauwelijks aan het in het aanbestedingsdocument gestelde met betrekking tot dit gunningscriterium.	<b>2</b>
Niets ingevuld	<b>0</b>

De definitieve scores (maximaal 2 decimaal) die, op basis van de in consensus, plenair vastgestelde cijfers gehaald kunnen worden komen als volgt tot stand: behaald consensuscijfer maal weegfactor.

**N.B.** Voor iedere Inschrijving geldt met betrekking tot het geheel van het subgunnings criterium Kwaliteit dat een gewogen score van minimaal 540 punten vereist is, oftewel minimaal 60% van de maximum te behalen score op de kwaliteitsonderdelen A, B en C tezamen. Daarnaast moet voor het antwoord op vraag B minimaal een 'voldoende' worden gescoord. Als een Inschrijving in de beoordeling met een lagere gewogen score wordt gewaardeerd, wordt de Inschrijving terzijde gelegd en uitgesloten van verdere deelname aan de procedure.

Na vaststelling van de punten van het gehele subgunningscriterium Kwaliteit worden hierbij de punten opgeteld die toegekend worden aan het subgunningscriterium Prijs en komt een totale score per Inschrijver tot stand. De Inschrijving met het hoogste puntenaantal heeft de **beste prijs-kwaliteitverhouding**.

Indien meerdere Inschrijvingen met een gelijk puntenaantal gerangschikt worden en het op basis hiervan voor de Aanbestedende dienst onmogelijk is een Gunningsbeslissing te nemen, geeft het aantal punten op het subgunningscriterium Kwaliteit de doorslag. Indien ook dit geen doorslag geeft, zal de score op het in **de tabel beoordelingskader** (zie 5.2) hoger genoemde onderdeel de doorslag geven en zo verder. Indien ook dat geen uitsluitsel geeft zal er worden geloot.

### 5.3 Subgunningscriterium Kwaliteit

Hieronder worden de verschillende onderdelen binnen het subgunningscriterium Kwaliteit beschreven: hetgeen gewenst wordt door de Aanbestedende dienst, op welke wijze Inschrijver hier invulling aan kan geven en hoe dit door de beoordelingscommissie beoordeeld zal worden. De inschrijver werkt onderstaande (sub)onderdelen uit in een Plan van Aanpak. Voor het Plan van Aanpak geldt geen maximaal aantal pagina's.

Uit de cv's of eventuele literatuurlijst moet blijken dat inschrijver ervaring heeft met soortgelijk onderzoek dat is gepubliceerd in een wetenschappelijk tijdschrift.

#### 5.3.1 **Onderdeel A. Kwaliteit onderzoeksstrategie**

Onderdeel A bestaat uit drie onderliggende subcriteria waarbij er bij criteria A1 maximaal 100 punten gescoord kan worden en bij criteria A2 maximaal 300 punten:

##### **A1. Visie op het onderwerp**

###### *Doel*

De Inschrijver maakt, middels een visie, duidelijk dat de context van de uitvraag juist is geïnterpreteerd.

###### *Vraagstelling*

Omschrijf duidelijk en concreet uw visie op het onderwerp. Maak hierbij gebruik van kennis van het beleidsterrein en inzicht in context en omgeving. De volgende onderdelen dienen te zijn opgenomen in de visie:

- Wat is volgens u de maatschappelijke relevantie van het onderwerp?
- Welke relevantie heeft dit onderwerp voor de beheerpraktijk?
- Hoe kijkt u aan tegen de wetenschappelijke uitdaging van het onderwerp?

###### *Beoordelingsaspecten*

Uw beschrijving wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

- Mate van begrip op het onderwerp;
- Uw toevoeging aan de visie zoals die in de uitvraag is beschreven.

Het aantal punten dat maximaal aan de Inschrijving kan worden toegekend voor dit onderdeel is weergegeven in de tabel hierboven onder 5.1.

##### **A2. Beantwoording en uitwerking kennisvragen**

###### *Doel*

Inschrijver is in staat de kennisvragen uit de werken in een Plan van Aanpak dat er toe leidt om dit onderzoek accuraat en binnen de termijnen te kunnen uitvoeren.

###### *Vraagstelling*

De inschrijver werkt de kennisvragen uit in het Plan van Aanpak, waarbij voor de beantwoording van elke kennisvraag een specifieke aanpak wordt voorgesteld. Denk daarbij in ieder geval aan:

- De wijze waarop gegevens worden onderzocht en de gegevensbronnen die daarbij geraadpleegd worden.
- Op welke locaties u het onderzoek gaat uitvoeren. Deze locaties maken het mogelijk om het onderzoek uit te voeren/de vraagstelling te beantwoorden (bijv. min./max. aantal, voldoende omvang, spreiding, geschiktheid, parameters).
- De technieken/experimenten die worden ingezet om data te verzamelen, analyseren en conclusies te trekken. Betrek daarbij de aard van de experimenten (locaties, ingreep of behandeling, te meten parameters) en de uitvoerbaarheid van de technieken/methoden (veldwerk, laboratorium, modellen, literatuuronderzoek).

###### *Beoordelingsaspecten*

Uw beschrijving wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

- De onderbouwing van uw aanpak betreffende de wijze waarop gegevens worden onderzocht en de gegevensbronnen die daarbij geraadpleegd worden.
- De mate waarin de voorgestelde aanpak bijdraagt aan de beantwoording van de kennisvraag;
- De mate van toepasbaarheid van de voorgestelde methoden;
- De mate van innovatie;

- Het slim inzetten van middelen en het meekoppelen van de beschikbare onderzoeksgelden met andere bronnen.

Het aantal punten dat maximaal aan de Inschrijving kan worden toegekend voor dit onderdeel is weergegeven in de tabel hierboven onder 5.1.

### 5.3.2 **Onderdeel B. Kwaliteit uitvoeringsplan**

Onderdeel B bestaat uit vier onderliggende subcriteria waarbij er bij criteria B1 en B2 maximaal 100 punten gescoord kan worden en bij criteria B3 en B4 maximaal 50 punten:

#### **B1. Resultaten en vormen van presentatie**

##### *Doel*

Inschrijver kan de gevraagde eindproducten opleveren.

##### *Vraagstelling*

Omschrijf duidelijk en concreet voor elk eindproduct voor welke doelgroep het product relevant is en welke doelstelling u ermee heeft. Geef ook een beknopte omschrijving van de vorm en inhoud van elk product en waarom u voor die vorm kiest. Creatieve ideeën voor de verspreiding van kennis worden op prijs gesteld.

De eindproducten zijn in ieder geval:

- Een eindrapport conform het aangeleverde format;
- Een artikel voor een Nederlandstalig vaktijdschrift zoals De Levende Natuur, Vakblad of Landschap;
- Publicatie/foto's ten bate van de OBN-website [www.natuurkennis.nl](http://www.natuurkennis.nl);
- Leveren van expertise voor een veldwerkplaats voor beheerders en/of beleidsmakers.

##### *Beoordelingsaspecten*

Uw beschrijving wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

- De toepasbaarheid van de resultaten;
- De wijze van presentatie;
- De mate van creativiteit.

Het aantal punten dat maximaal aan de Inschrijving kan worden toegekend voor dit onderdeel is weergegeven in de tabel hierboven onder 5.1.

#### **B2. Planning**

##### *Doel*

Inschrijver toont aan hoe het onderzoek binnen de gestelde termijnen opgeleverd kan worden.

##### *Vraagstelling*

Omschrijf duidelijk en concreet welke planning u hanteert. De volgende onderdelen dienen te zijn opgenomen in de planning:

- Weergave oplevering (tussen)resultaten, oplevering (tussen)rapportage(s);
- Eventuele weergave oplevering voortgangsrapportage(s);
- Eventuele overleggen met de begeleidingscommissie van Opdrachtgever;
- Weergave van alle relevante doorlooptijden;
- Een duidelijk herkenbaar pad leidend van datum van gunning tot eindoplevering;
- Beheersmaatregelen welke volgen uit de risicoanalyse;
- De planning dient gerelateerd te zijn aan de fasen, producten, activiteiten en aantal uur uit de eerste 4 kolommen van het Prijsblad.

#### *Beoordelingsaspecten*

Uw beschrijving wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

- Logisch opgebouwd en realistisch;
- Samenhang met voorgestelde fasering;
- De wisselwerking met de kwaliteit van het onderzoek;
- De evenwichtigheid van urenverdeling over de verschillende projectfasen, medewerkers en/of producten;
- De mate waarin de planning realistische buffers weergeeft voor het opvangen van onverwachte gebeurtenissen en de mate waarin deze gekoppeld zijn aan risico's uit het risicodossier;
- De mate waarin de Inschrijver slimme technieken toegepast die een gunstig effect hebben op de planning.

Het aantal punten dat maximaal aan de Inschrijving kan worden toegekend voor dit onderdeel is weergegeven in de tabel hierboven onder 5.1.

### **B3. Kwaliteitsborging**

#### *Doel*

Inschrijver waarborgt een organisatie met voldoende kwaliteitsbewaking.

#### *Vraagstelling*

Omschrijf duidelijk en concreet hoe u de kwaliteit van de gevraagde dienstverlening tijdens de uitvoering van het onderzoek gaat borgen. De volgende onderdelen dienen in dit hoofdstuk minimaal aan bod te komen:

- *Uitvoeringsproces*: De inschrijver dient inzicht te geven in de aanpak van het uitvoeringsproces en op welke wijze de kwaliteit in het uitvoeringsproces wordt geborgd.
- *Afstemming met onderaannemers/samenwerkingspartners*: In het Plan van Aanpak moet beschreven worden hoe de onderaannemers en of samenwerkingspartners aangestuurd worden.
- *Planningsmanagement*: De inschrijver dient inzicht te geven in de wijze waarop hij de planning gaat beheersen.
- *Communicatie met de Opdrachtgever*: De inschrijver dient in het Plan van Aanpak aan te geven hoe de communicatie tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer plaatsvindt.
- *Controle*: De inschrijver dient inzicht te geven in de wijze waarop hij het onderzoek zal laten controleren en valideren door een persoon die niet bij het onderzoek betrokken is.

#### *Beoordelingsaspecten*

Uw beschrijving wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

- Hoe gaat de Inschrijver om met de kwaliteitsbewaking?
- Mate van betrouwbaarheid van de kwaliteitsborging;
- Hoe gaat Inschrijver om met het planningsmanagement?
- Mate van concrete invulling van communicatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer;
- De onafhankelijkheid van de (externe) kwaliteitsborging;
- Hoe betreft Inschrijver hierbij de in te zetten medewerkers en organisaties? Welke hulpmiddelen wil Inschrijver hiervoor inzetten?

Het aantal punten dat maximaal aan de Inschrijving kan worden toegekend voor dit onderdeel is weergegeven in de tabel hierboven onder 5.1.

#### **B4. Risicobeheersing**

##### *Doel*

Opdrachtgever verlangt van Inschrijver inzicht in hoe Inschrijver omgaat met zijn risicobeheersing.

##### *Vraagstelling*

Omschrijf duidelijk en concreet wat de belangrijkste risico's van het onderzoek zijn en welke maatregelen gaat u hierop nemen om deze risico's te mitigeren? De risicomatrix dient Inschrijver te verwerken in het Plan van Aanpak of ingevuld als bijlage toe te voegen. Inschrijver dient de door hem toe te passen beheersmaatregelen aan te geven.

##### *Beoordelingsaspecten*

Uw beschrijving wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

- De mate waarin risico's volledig, concreet en project specifiek beschreven zijn en er een realistisch en zo volledig mogelijk overzicht wordt gegeven van risico's.
- De mate waarin beheersmaatregelen volledig, concreet en project specifiek beschreven zijn voor het betreffende risico en effectief uitvoerbaar zijn.
- Logica en realiteitszin van de restrisico's;
- De mate waarin Opdrachtnemer inzicht geeft in zijn proces voor risicobeheersing en specifieke omschrijving van dit proces.

Het aantal punten dat maximaal aan de Inschrijving kan worden toegekend voor dit onderdeel is weergegeven in de tabel hierboven onder 5.1.

#### 5.3.3 **Onderdeel C. Kwaliteit team**

Onderdeel C bestaat uit één onderliggende subcriteria

##### **C1. In te zetten medewerkers**

###### *Doel*

Inschrijver waarborgt een organisatie met voldoende deskundig personeel waarmee het onderzoek accuraat en binnen de termijnen wordt uitgevoerd.

###### *Vraagstelling*

Beschrijf welke personen dit onderzoek gaan uitvoeren, hoe u deze personen gaat inzetten en hoe de continuïteit in de dienstverlening wordt gewaarborgd.

###### *Beoordelingsaspecten*

Uw beschrijving wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

- Samenstelling van het team (functies, relevante werkervaring en deskundigheid);
- De ervaring van de projectleider met bewaking van planning, financiën en communicatie op het gebied van onderzoeken;
- Rolverdeling binnen het team;
- Omgang met ziekte/uitval;
- Beschikking over relevante netwerk met beleidsorganisaties, onderzoeksinstituten en beheerders;
- Relevante ervaring van de in te zetten personen met vergelijkbare opdrachten (vergelijkbare ecosystemen, habitats en soorten; vergelijkbaar toegepast onderzoek, methoden, technieken en eerder uitgevoerde projecten).

Het aantal punten dat maximaal aan de Inschrijving kan worden toegekend voor dit onderdeel is weergegeven in de tabel hierboven onder 5.1.

#### 5.4 **Subgunningscriterium Prijs**

Inschrijvers dienen het bijgevoegde **Format Prijzenblad** volledig in te vullen en in TenderNed te uploaden als .xls(x)- en .pdf-bestand. Het niet volledig invullen of wijzigen

van het **Format Prijzenblad** leidt tot uitsluiting van de Inschrijving. Het is enkel toegestaan positieve bedragen in te vullen. De prijsopgave dient in euro's (€) (op 2 decimalen) en exclusief btw te geschieden. Het btw-bedrag dient u apart erbij te vermelden.

Uw prijsopgave moet aansluiten op de onderdelen 2, 3 en 4 van het plan van aanpak, per fase, per activiteit en/of product en per functionaris duidelijk inzicht geven waar de kosten in gaan zitten. De bedragen worden uitgesplitst naar:

- Eigen loonkosten (per functie het aantal uren en het tarief);
- Functieniveau van de medewerker die de taak uitvoert;
- Organisatie die de taak uitvoert;
- Overige bureaunkosten;
- (Loon)kosten derden, opgesplitst naar voorbereiding/ontwikkeling, uitvoering en evaluatie/rapportage;
- Materiaal- en analysekosten;
- Reis- en verblijfkosten. Deze mogen gedeclareerd worden overeenkomstig binnen de rijksoverheid geldende tarieven (voor de tarieven zie art. 5 van de 'reisregeling binnenland' en art. 13 van het 'reisbesluit binnenland' op [www.overheid.nl](http://www.overheid.nl)).
- Overige kosten (indien niet in de loonkosten begrepen, kunnen hier de overheadkosten zoals huisvesting en 'niet productief' personeel opgevoerd worden).

De kosten gemaakt voor het opstellen van de offerte kunnen niet opgenomen worden in de begroting van de opdracht.

De kosten van de door Opdrachtnemer ten behoeve van het onderzoek aangeschafte apparatuur en andere duurzame goederen worden niet gedragen door de Aanbestedende dienst; het eigendom van deze zaken berust bij de Opdrachtnemer. Deze kosten kunnen derhalve ook niet opgenomen worden in de begroting van de opdracht.

Tenzij uitdrukkelijk anders bepaald in de Aanbestedingsstukken zijn prijzen all-in en exclusief btw. Indexering van aangeboden prijzen is **niet** mogelijk conform het bepaalde in de Overeenkomst.

### Puntentoekening

Voor het gunningscriterium Prijs zal een absolute methode gehanteerd worden. Hierdoor zullen de scores op prijs onafhankelijk van elkaar zijn. Voor de score wordt de volgende formule gebruikt:

$$score = 100 \times \frac{\text{maximumprijs} - \text{inschrijfprijs}}{\text{maximumprijs} - \text{minimumprijs}} \text{ (afgerond op 2 decimalen)}$$

Maximum prijs	€ 347.107,44 excl. btw (€ 420.000 incl. btw).
Minimum prijs	€ 312.396,69 excl. btw (€ 378.000 incl. btw).

Deze formule is gebaseerd op een minimum (€) en maximum (€) prijs die de Opdrachtgever bereid is te betalen voor het uitvoeren van de opdracht en het verschil tussen dit minimum en maximum (€). Indien een Inschrijving wordt ingediend waarbij de opgegeven prijs op of onder het minimum zit, ontvangt deze Inschrijver de maximale score op dit prijsaspect. Een Inschrijving waarvan de prijs boven het opgegeven maximum zit, wordt **ongeldig** verklaard en zal terzijde worden gelegd en neemt verder geen deel meer aan de aanbesteding. Alle opgegeven prijzen zijn in euro's en exclusief btw.

## CHECKLIST

Hieronder treft u een checklist aan van alle documenten die u als Inschrijver in onderstaande volgorde dient te overleggen, welke formats u daarbij dient te hanteren en op welke wijze u uw Inschrijving dient samen te stellen.

<b>Checklist - documenten die de Inschrijver dient te overleggen bij inschrijving</b>	
<b>Document</b>	<b>Actie</b>
<p>Aanbiedingsbrief:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Naam en contactgegevens contactpersoon Inschrijver.</li> <li>- Inzet / gebruik van Derde en toelichting werkverdeling (indien van toepassing).</li> <li>- Samenwerkingsverband (combinatie) en toelichting werkverdeling (indien van toepassing).</li> </ul>	<p>Rechtsgeldig ondertekenen en bijvoegen (bij Samenwerkingsverband door penvoerder namens het Samenwerkingsverband (combinatie))</p> <p>Rechtsgeldig ondertekent houdt in getekend door een persoon die als gevolmachtigde genoemd staat bij de Kamer van Koophandel of een persoon die door een zodanig gevolmachtigde persoon schriftelijk is gevolmachtigd om deze offerte namens Inschrijver te ondertekenen. Deze volmacht dient bij de inschrijving te worden toegevoegd.</p> <p>Let op: Inschrijver dient in de aanbiedingsbrief geen informatie op te nemen over de aangeboden prijs, tarieven of overige financiële onderdelen van de Inschrijving. Deze informatie dient uitsluitend te worden opgenomen in het daarvoor bestemde prijzenblad.</p>
Eigen Verklaring	<p>Bijlage het <b>Uniform Europees Aanbestedingsdocument</b> invullen, eventueel rechtsgeldig ondertekenen en bijvoegen.</p> <p><u>Let op:</u> door iedere deelnemer aan het Samenwerkingsverband (combinatie) dient <b>separaat</b> het <b>Uniform Europees Aanbestedingsdocument</b> te worden ingediend.</p>
Uittreksel inschrijving nationale handelsregister (Kamer van Koophandel)	<p>Bijvoegen, <u>niet ouder dan 6 maanden.</u></p> <p><u>Let op:</u> door iedere deelnemer aan het Samenwerkingsverband (combinatie) dient dit <b>separaat</b> te worden ingediend.</p>

Verklaring in het kader van Russische betrokkenheid bij uitvoering overeenkomst	Bijlage Verklaring in het kader van Russische betrokkenheid bij uitvoering overeenkomst invullen, rechtsgeldig ondertekenen en bijvoegen
<b>Gunningscriteria</b>	<b>Actie</b>
Kwaliteit: Plan van Aanpak	A. uitwerking onderzoeksstrategie B. uitwerking uitvoeringsplan incl. invullen risicomatrix C. uitwerking team  Uitwerken in <b>één</b> Plan van Aanpak in pdf. format
Prijs	Volledig ingevuld format prijzenblad (in .xls en .pdf format)

<b>Checklist - documenten die de Inschrijver dient te overleggen na gunning</b>	
<b>Document</b>	<b>Actie</b>
Gedragsverklaring Aanbesteden	Gedragsverklaring aanbesteden zoals bedoeld in artikel 4.1 van de Aanbestedingswet 2012, niet ouder dan twee jaar.
Verklaring van de Belastingdienst	Verklaring van de belastingdienst nakoming fiscale verplichtingen, niet ouder dan zes maanden.
OPTIONEEL OP TE VRAGEN: beroepsaansprakelijkheidsverzekering	U dient adequaat verzekerd te zijn tegen beroepsaansprakelijkheid met een dekking van minimaal € 1.000.000, - per jaar, dan wel bereid te zijn bij Gunning een dergelijke verzekering af te sluiten. U dient een geldige verzekeringspolis te kunnen overleggen wanneer dit door de Aanbestedende dienst wordt opgevraagd.